

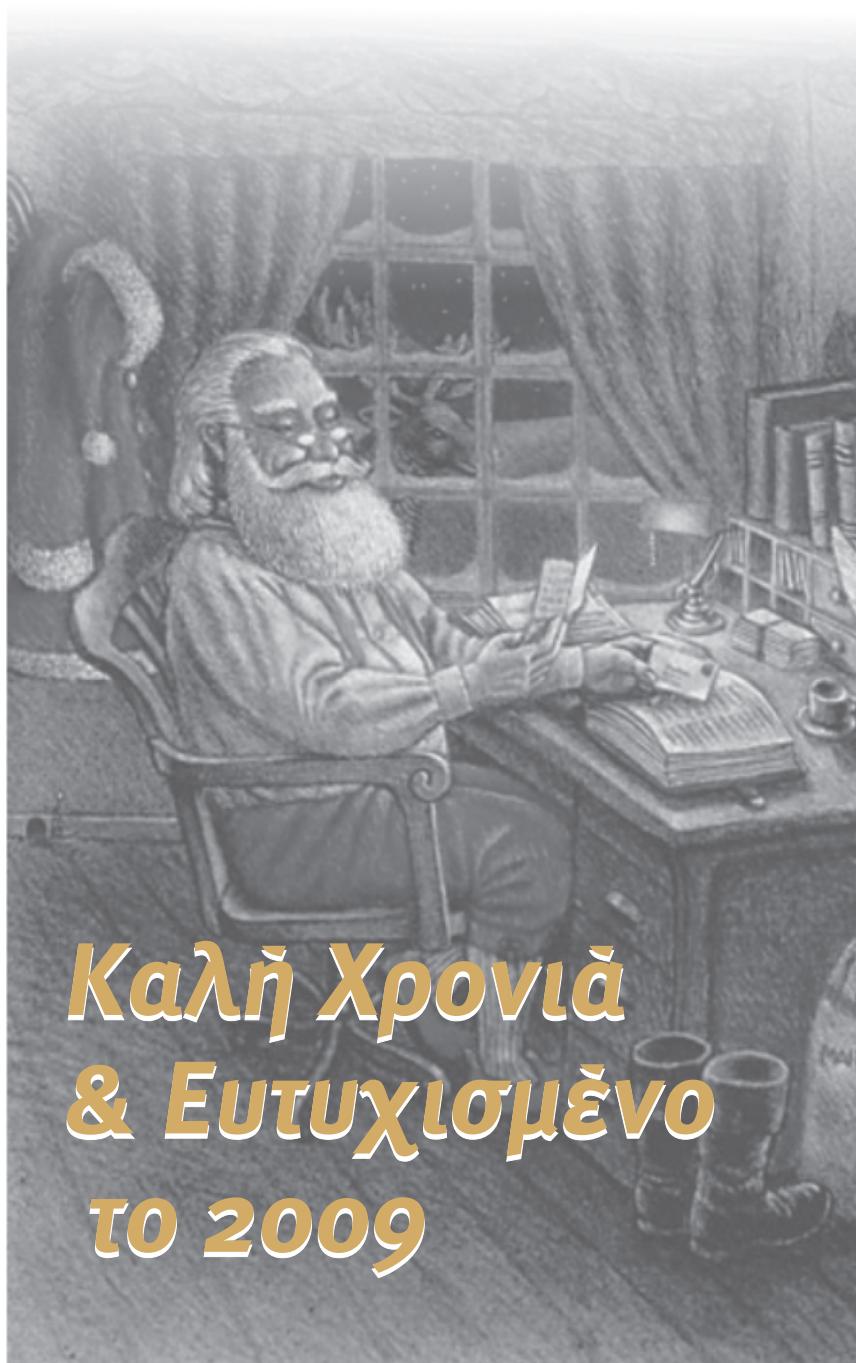
ΚΩΔΙΚΟΣ : 6325

ΑΡ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ 506/2001 ΤΑΧ. ΜΑΝΔΡΑΣ

— 28ης Οκτωβρίου 3, 196 00 - Μάνδρα Αττικής —
www.dimofon.gr

ΔΗΜΟΦΩΝ

**Καλή Χρονιά
& Ευτυχισμένο
το 2009**

- Η εθνική επέτειος
του 1940**
από τον Γεώργιο Πλαν Πέππα
● σελ. 3
- εκδηλώσεις & πολιτισμός**
● σελ. 4
- ποίηση
“Ο Μάγος Βασιλιάς”**
από την Ευγενία Βουτσινά - Βασιλειάδου
● σελ. 5
- παιδική λογοτεχνία**
από την Ελένη Α. Ηλιά
● σελ. 6-7
- “Περί σκοπού
& νοήματος
ζωής
Σ.Γ.Λ.**
● σελ. 8
- Η θεοποίηση του τίποτα**
● σελ. 9
- Ιστορική έρευνα
από τον Στέλιο Μουζάκη**
● σελ. 10-11
- Ιστορική λαογραφία
από τον Χρήστο Ι. Στάμου** ● σελ. 12-13
- Υγεία**
από την Σωτηροπούλου Μυρτώ
● σελ. 14
- Κυκλοφορίες βιβλιών
& Υγεία από την
Κονταξή Δέσποινα**
● σελ. 15

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

Σύλλογος Ποιοτικής & Πολιτιστικής
Αναβάθμισης Δυτικής Αττικής
“Ο ΔΗΜΟΦΩΝ”

ΕΚΔΟΤΗΣ

Παναγιώτης Δημητρούλης
(Κιν.: 6977.781.753)

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΓΡΑΦΗΣ ΜΕΛΩΝ/ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Κοροπούλης Βασίλης
Κοροβέση Ελένη

Παπαϊωάννου Παναγιώτης

Υπεύθυνοι Ιστοσελίδας

Λαϊνάς Παναγιώτης -
Μποχάρτζας Γεώργιος

Υπεύθυνη Δημοσιών Σχέσεων

Κωνσταντίνα Πέππα

Τηλ./Fax: 210.55.58.291

Προεκπύπωση - Σελιδοποίηση

Μήτσου - Τσιάμη Κατερίνα
Τεχνολόγος Γραφικών Τεχνών

Ταχυδρομική Διεύθυνση

28ης Οκτωβρίου 3, 196 00

Μάνδρα Αττικής

Τηλ./Fax: 210.55.56.507

www.dimofon.gr

e-mail: info@dimofon.gr

ALPHA BANK Αριθ. Λογ/σμού

168-00-2310062292

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Αριθ. Λογ/σμού

5170039501733

Επισια Συνδρομή Μελών

Ιδιώτες: 10 Ευρώ

Οργανισμοί / Εταιρείες: 25 Ευρώ

Τα επώνυμα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις εκείνων που τα υπογράφουν. Επιτρέπεται η τμηματική ή ολική αναδημοσίευση άρθρων, υπό την προϋπόθεση ότι θα αναγράφεται η πηγή τους. Η ύλη για το τεύχος “έκλεισε” στις 02/12/2008

Παρακαλούμε να στέλνετε το αντίγραφο της κατάθεσης στο fax του Συλλόγου ή ταχυδρομικώς για ενημέρωση. Ο “ΔΗΜΟΦΩΝ” ανταλάσσεται με όλα τα έντυπα πολιτιστικού περιεχομένου.

ΣΚΕΨΕΙΣ...

για τον ερχομό του νέου έτους

Σε λίγες μέρες θα αποχαιρετήσουμε το 2008 και θα υποδεχτούμε τον καινούριο χρόνο.

Φεύγει ο ένας, έρχεται ο άλλος και η εναλλαγή αυτή κρατάει από τότε που ο άνθρωπος άρχισε να μετρά τον αδιαίρετο χρόνο, αναλλοίωτα, επί αιώνες.

Και επενδύουμε πάνω στον ευλογημένο καινούριο χρόνο όλες μας τις προσδοκίες, όλα μας τα όνειρα, που αγγίζει τα όρια της αφέλειας.

Ναι, της αφέλειας, αφού ξεχνάμε οι φουκαράδες πως πριν 12 μήνες, είχαμε υποδεχτεί με τον ίδιο τρόπο τον χρόνο που τώρα διχώνουμε "κακήν κακώ", διότι δεν πραγματοποίησε τα όσα περιμέναμε από αυτόν.

Θυμάμαι πως από μικρό παιδί, ένιωθα πάντα μια συγκίνηση όταν ένας χρόνος έφευγε και ερχόταν ένας άλλος.

Η κίνηση προς τα εμπρός αναπόφευκτη, απαραίτητη.

Το μεγάλωμά μας, οι νέες γνώσεις, οι εμπειρίες μας. Η λύση που περιμέναν τα προβλήματά μας. Τα όνειρά μας, οι ελπίδες μας, οι λαχτάρες μας.... Όλα αυτά τα εμπιστεύμαστε στο άγνωστο, στο καινούριο που έρχεται: στον χρόνο, που είναι ο καλύτερος συνεργάτης και σύντροφος στη ζωή.

Η αξία του χρόνου, ανυπολόγιστη, αρκεί να θυμηθούμε τον Ευρυπίδη που λέει: **“Ο χρόνος αποκαλύπτει τα πάντα στους μεταγενέστερους, είναι ένας φλύαρος που μιλάει, ακόμα και όταν δεν τον ρωτάς”**, και του Θαλή: **“Τί σοφότερο; Ο χρόνος γιατί τα βρίσκει όλα”**.

Φέτος λοιπόν, ας πάψουμε να είμαστε έρμαια του εγωισμού μας, ας πάψουμε να σπαταλάμε τον καιρό μας λες και έχουμε χήλια χρόνια μπροστά μας.

Και η ευχή μας για **“Καλή Χρονιά”** ας είναι ένα φωτεινό αστέρι που θα μας οδηγεί βήμα - βήμα σε μονοπάτια γόνιμα, γεμάτα από τα όνειρά μας και από την ανθρωπιά μας...

... από τον Γεώργιο Παν. Πέππα

Η Εθνική Επέτειος του 1940

Σ

ήμερα, που εορτάζεται η Αγία Σκέπη, η πατρίδα και ο λαός μας τιμούν την 68η επέτειο από την κήρυξη του ελληνοϊταλικού πολέμου του 1940.

Γνωρίζουμε ότι το παρελθόν και το μέλλον είναι οι δύο βασικοί άξονες, που επηρεάζουν αποφασιστικά τη ζωή των ατόμων και των λαών. Η μνήμη του παρελθόντος δεν αφήνει ανεπηρέαστη την προοπτική του μέλλοντος. Με την ιστορική μνήμη ο λαός επιστρέφει νοερά στο παρελθόν, αναπολεί την ιστορική πορεία του αλλά και τα τραγικά σφάλματά του, τους ηρωισμούς και τους θριάμβους του, αλλά και τις πολύκλαυστες μεγάλες εθνικές συμφορές του.

Σήμερα, όμως, θα μιλήσουμε για ένα θρίαμβο και για να το κάνουμε θα ανατρέξουμε με κάθε δυνατή συντομία στα γεγονότα της εποχής.

Στις 15 Οκτωβρίου 1940 στο Παλάτσο Βενέτσια της Ρώμης έγινε μια μακρά σύσκεψη υπό τον Μουσολίνι, στην οποία πάρθηκαν οι τελικές αποφάσεις για την επίθεση κατά της Ελλάδος. Παρευρισκόταν ο στρατάρχης Μπαντόλιο, ανώτατος αρχηγός του Γενικού Επιτελείου, ο στρατηγός Βισκόντι Πράσκα, Ιταλός αρχιστράτηγος στην Αλβανία, ο κόμης Τσιάνο, υπουργός των εξωτερικών κ.α.

Οι Ιταλοί υπολόγιζαν ότι η κατάκτηση της Ελλάδος θα ήταν ένας απλός "περίπατος". Ο Πράσκα τους διαβεβαίωσε ότι θα καταλάβει με προέλαση-αστραπή (εφαρμόζοντας το σχέδιο *Emergentia G*). Μέτοιο... Άρτα... Μεσοολόγγι.... Κέρκυρα..... Αθήνα.

Ο Μπαντόλιο πρόσθεσε ότι πρέπει να καταλάβουν Πελοπόννησο και Κρήτη. Η πορεία του Πράσκα θα είναι ραγδαία επικρότησε το Μουσολίνι.

Έτοι ο Ιταλός δικτάτορας Μουσολίνι, αιφνιδιαστικά, τα ξημερώματα εκείνης της Δευτέρας, 28ης Οκτωβρίου 1940, με το πρεσβευτή του Γκράτσι, έστειλε στον Έλληνα δικτάτορα Μεταξά τελεσίγραφο παραδόσεως της χώρας μας άνευ όρων. Ο Μεταξάς, εκφράζοντας την ομόθυμη πεποίθηση του Ελληνικού Λαού, αντέταξε την άρνηση του και λίγη ώρα αργότερα, άρχισε η εισβολή από ελληνικά εδάφη. Οι Ιταλοί, την ίδια μέρα σκότωσαν, με τα αεροπλάνα τους, τους μαθητές των Πατρών και βομβάρδισαν τη Θεσσαλονίκη. Ο Ελληνικός Στρατός, παρά την αιφνιδιαστική επίθεση, με ασυγκράτητο ενθουσιασμό βρέθηκε στα Ελληνοαλβανικά σύνορα προασπίζοντας την Ελληνική ελευθερία. Από κει αναγγέλθηκαν οι νίκες των Ελλήνων κατά του Ιταλικού Φασισμού. Το Δεκέμβριο του '40 έγιναν οι πιο σφοδρές μάχες μεταξύ των δύο αντιπάλων, ενώ ο χειμώνας ήταν εξαιρετικά βαρύς. Παρ' όλα αυτά όμως, η διαταγή του αρχιστράτηγου Παπάγου για αποτελεσματική προέλαση, εφαρμόσθηκε από τις Ελληνικές δυνάμεις και στις 10 Ιανουαρίου κατελήφθη η Κλεισούρα, ενώ είχαν προηγηθεί η Κορυτσά, η Μοσχόπολη, το Πόγραδετς, η Πρεμετή, οι Άγιοι Σαράντα, η Χειμάρρα, το Δέλβινο και το Αργυρόκαστρο. Σημαντική ήταν και η μεγάλη προσφορά των γυναικών της Πίνδου, που κουβαλούσαν στους ώμους του πυρομαχικά για τους πολεμιστές και φρόντιζαν για τους τραυματίες. Παράλληλα, το Ελληνικό Πολεμικό Ναυτικό βρισκόταν σε επιφυλακή στις ακτές του Ιονίου, ενώ τα Ελληνικά πολεμικά αεροπλάνα αντιμετώπιζαν σε σκληρές αερομαχίες τα Ιταλικά. Εμπρός στη σθεναρή αυτή παλλαϊκή αντίσταση οι φασιστές εισβολείς δεν μπόρεσαν να καταλάβουν τη χώρα μας και εποιησαν με τους Γερμανούς ναζιστές. Τελικά, οι δύο πανίσχυρες αυτοκρατορίες κατέλαβαν τη χώρα, την οποία κράτησαν υπό δουλεία από το 1941 έως το 1944. Ο Κωστής Παλαμάς είπε, τρεις ώρες μετά την επίθεση των κατακτητών, "μεθύστε με το αθάνατο κρασί του '21". Ο Γρηγορής Ξενόπουλος, έγραψε για τον ενθουσιασμό των Ελλήνων στρατιωτών και πολιτών εναντίον των κατακτητών, ότι οι Έλληνες έρουν "να πολεμούν, να νικούν και να θαυματουργούν όταν η πάλη τους είναι υπέρ βωμών και εστιών από τον καιρό του 'τε παίδες' ως σήμερα". Ο ηρωισμός των Ελλήνων δεν εκάμφθι καθ' όλην την διάρκεια της εχθρικής κατοχής. Οι μάχες δεν τελείωσαν με τη συνθηκολόγηση του στρατηγού Τσολάκογλου την άνοιξη του 1941. Ποταμοί αίματος έτρεξαν στην Κρήτη το Μάιο του 1941, στην ομώνυμη μάχη για την κατάληψη της Μεγαλονήσου. Οι οργανώσεις της Εθνικής Αντίστασης συνέχισαν τον αγώνα μέσα στις πόλεις, τα χωριά και τα βουνά της Ελλάδας.

Κορυφαία πράξη της Εθνικής Αντίστασης, υπήρξε η ανατίναξη της γέφυρας του Γοργοποτάμου στις 25 Νοεμβρίου του 1942 από τις ενωμένες, ομόψυχες, ομοκάρδιες και ουμύψυχες αντάρτικες δυνάμεις του ΕΛΑΣ του Αρη Βελουχιώτη και του ΕΔΕΣ του Ναπολέοντα Ζέρβα, που κατάφεραν καίριο πλήγμα στον εφοδιασμό των Γερμανικών Στρατευμάτων του Ρόμελ στην Αφρική. Συμπερασματικά, μπορούμε να πούμε ότι η άρνηση των Ελλήνων να υποταχθούν τα ξημερώματα της 28ης Οκτωβρίου 1940, που καθιερώθηκε στην ιστορία ως «ΟΧΙ», κατευξεφτέλισε τις ορδές των ιμπεριαλιστών. Το «ΟΧΙ» απέκρουσε τη συμβίβαστική διαπραγμάτευση των Ελληνικών ιδανικών, που είχαν καλλιεργήσει επί αιώνες την έννοια του δικαίου. Οι Έλληνες στρατιώτες και πολίτες υπεραμύνθηκαν των ευγενών ιδεώδων της ελευθερίας, της δικαιοσύνης, της φιλοπατρίας και της αξιοπρέπειας.

Οι Έλληνες αποφάσισαν να πράξουν με τρόπο, που αποκάλυπτε τις πνευματικές και πολιτικές παρακαταθήκες της Εθνικής τους ταυτότητας. Το "ΟΧΙ" των Ελλήνων διέθετε τεράστιο πνευματικό και πολιτιστικό βάθος, και υπήρξε συνεπές προς τις έννοιες της εθνικής ανεξαρτησίας, της λαϊκής κυριαρχίας, της εδαφικής ακεραιότητας και των εθνικών συμφερόντων.

Συνέλληνες, νεολαίοι της πατρίδος μας, γράψτε ανεξίτηλα στη μνήμη σας τη σημερινή επέτειο. Ζήτω η 28η Οκτωβρίου 1940! Ζήτω η αιώνια Ελλάδα!

Για άλλη μια φορά εορτάστηκε και στην πόλη μας η επέτειος του ΟΧΙ όπως συνηθίζουμε να την λέμε. Μετά την Θεία Λειτουργία και την Δοξολογία που τελέστηκε εντός του iερού ναού των Αγ. Κων/νου & Ελένης, έγινε επιμνημόσυνη δέηση στο μνημείο των πεσόντων και ακολούθησε η εκφώνηση του πανηγυρικού της ημέρας από τον εφέτη Κο Γεώργιο Πέππα που είχε ως εξής:

Κινητές Εκθέσεις

H

Δημοτική Βιβλιοθήκη Μάνδρας, στα πλαίσια των εκπαιδευτικών της δραστηριοτήτων και με την υποστήριξη του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου (ΕΚΕΒΙ) φιλοδενεί για τέτοιος 2008-2009 το πρόγραμμα "Κινητές Εκθέσεις".

Είναι εκθέσεις που δημιουργήσει το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου με αφορμή τα 100 χρόνια από την γέννηση του Ανδρέα Εμπειρίκου, τα 50 χρόνια από το θάνατο των Γρηγορίου Ξενόπουλου και Άγγελου Σικελιανού, τα 60 χρόνια από το θάνατο του Κωστή Παλαμά, τα 100 χρόνια από τη γέννηση του Γεωργίου Θεοτοκά, τα 120 χρόνια από τη γέννηση του Νίκου Καζαντζάκη και τα 100 χρόνια από τη γέννηση του Νίκου Εγγονόπουλου.

Οι εκθέσεις αυτές περιλαμβάνουν στοιχεία και πληροφορίες για τη ζωή και το έργο των συγγραφέων αυτών, χρήσιμες τόσο σε όσους είναι εξοικειωμένοι μαζί τους όσο και σε εκείνους που έρχονται σε επαφή με το πολύμορφο έργο τους για πρώτη φορά ενώ στόχος του προγράμματος είναι το κοινό να γνωρίσει τους δημιουργούς μέσα από τα πορτρέτα, τις φωτογραφίες και τα εργοβιογραφικά τους στοιχεία και να έλθει σε επαφή με τη διαδικασία και την εμπειρία της δημιουργίας.

Πρόγραμμα

Ανδρέας Εμπειρίκος | 13 έως 23 Οκτωβρίου 2008

Γεώργιος Θεοτοκάς | 10 έως 20 Νοεμβρίου 2008

Κωστής Παλαμάς | 19 έως 29 Ιανουαρίου 2009

Γρηγόριος Ξενόπουλος | 16 έως 26 Φεβρουαρίου 2009

Άγγελος Σικελιανός | 16 έως 26 Μαρτίου 2009

Νίκος Εγγονόπουλος | 27 Μαρτίου έως 7 Απριλίου 2009

Νίκος Καζαντζάκης | 4 έως 14 Μαΐου 2009

Η έκθεση πραγματοποιείται στον χώρο πολυμέσων της Δημοτικής Βιβλιοθήκης και θα είναι ανοικτή για το κοινό καθημερινά 10:00-13:00 το πρωί και 19:00-21:00 το απόγευμα ●

Πηγή: www.mandra.gr

"Από το πρόγραμμα εκδηλώσεων της για το χρονικό διάστημα Νοεμβρίου 2008 - Μαρτίου 2009, πληροφορούμαστε ότι κατά το χρονικό αυτό διάστημα η **Αρχαιολογική Έπαρτση** (Πανεπιστημίου 22, τηλ. 210 3609689) έχει προγραμματίσει τις εξής τρεις ομιλίες:

26 Ιανουαρίου 2009

Κική Δημουλά (Ακαδημαϊκός), Έρανος σκέψεων για την ανέγερση τίτλου υπέρ της αστέγου αυτής ομιλίας.

2 Φεβρουαρίου 2009

Σπύρος Ευαγγελάτος (Ακαδημαϊκός), Σαιξιπήρ. Αντώνιος και Κλεοπάτρα, μια τραγωδία ώριμων εραστών.

9 Μαρτίου 2009

Μιχάλης Κοσμόπουλος (Καθηγητής του Πανεπιστημίου του Μισσούρι) Η Προϊστορική Ελευσίνα και οι απαρχές των Ελευσινών Μυστηρίων.

Αναφέρουμε τις εκδηλώσεις αυτές τόσο λόγω της αναμφισθήτης αξίας των ομιλητών, όσο και λόγω του θέματος της τρίτης, που αφορά στην περιοχή μας" ●

Τιμή στους Κουντουριώτες Αγωνιστές απέδωσε ο Δήμος Μάνδρας. Αποκαλυπτήρια του νέου Μνημείου.

Τους Κουντουριώτες Αγωνιστές, οι οποίοι έδωσαν τη ζωή τους στους αγώνες της πατρίδας για την ελευθερία, τίμησαν το Σάββατο 25 Οκτωβρίου 2008 σε μια σεμνή τελετή ο Δήμος Μάνδρας και ο Εξωραϊστικός Σύλλογος "Ο Προφήτης Ηλίας".

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης Μνήμης των Κουντουριώτων Αγωνιστών έγιναν τα αποκαλυπτήρια του Νέου Μνημείου από τη Δήμαρχο, κ. Γιάννα Κριεκούκη και τον Πρόεδρο του Συλλόγου, κ. Θωμά Καμονάχο. Το μνημείο, φόρος τιμής στους οποιудαίους αγωνιστές, βρίσκεται στον προαύλειο χώρο του Ιερού Ναού Αναστάσεως & Αγίου Συμεών στη Βίλιζα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι με πρωτοβουλία της κ. Κριεκούκη και κατόπιν απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου Μάνδρας στο εξής κάθε χρόνο θα πραγματοποιούνται εκδηλώσεις τιμής και μνήμης για τους Κουντουριώτες Αγωνιστές και ειδικότερα την τελευταία Κυριακή του Οκτωβρίου.

ΟΝΟΜΑΤΑ ΣΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ

1 ΧΑΤΖΗΣ ΓΙΩΡΓΗΣ 1821

2 ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΣ & ΓΙΩΡΓΟΣ 1821

3 ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΖΕΡΒΟΝΙΚΟΛΑΣ 1821

4 ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΥΛΗΣ 1895

5 ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΡΟΚΑΣ 1905

6 ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΙΔΗΣ 1905

7 ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 1905

8 ΝΑΥΑΡΧΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΑΚΕΛΑΡΙΟΥ

9 ΟΠΛΑΡΧΗΓΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΠΑΡΘΕΝΙΟΥ 1821

10 ΟΠΛΑΡΧΗΓΟΣ ΧΡ. ΚΡΙΕΚΟΥΚΗΣ (ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ 1821)

11 ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΚΡΙΕΚΟΥΚΗΣ 1904-1908

12 ΑΡΧΗΓΟΣ ΒΑΤΤΕΛΗΣ ΚΟΡΟΠΟΥΛΗΣ 1904-1908

13 ΟΠΛΑΡΧΗΓΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΡΙΕΚΟΥΚΗΣ

14 ΟΠΛΑΡΧΗΓΟΣ ΜΗΤΣΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ 1821

● Πηγή: www.mandra.gr

Ο Μάγος Βασιλιάς...

Πριν πολλά-πολλά χρόνια στα βάθη της ανατολής ζούσε μέσα σε ένα χρυσό παλάτι ένας μάγος βασιλιάς. Γύρω από το παλάτι του υπήρχαν πανέμορφοι κήποι με λογιών -λογιών δέντρα και λουλούδια. Επάνω τους πετούσαν όμορφα πουλιά που κελαηδουσαν γλυκά. Κάθε πρώι με έβγαινε ο λαμπερός ήλιος από την ανατολή ο βασιλιάς θαύμαζε τα μεγαλεία της φύσης και έμενε έκθαμβος μπροστά στη τόση ομορφιά της και μονολογούσε.

-Άραγε ποιο χέρι να έχει φτιάξει όλα αυτά τα θαυμαστά πράγματα;

Όλη ημέρα διάβαζε παλιά βιβλία μήπως και βρει απάντηση μα όλο και πιο πολύ μπερδεύοταν. Σαν νύχτωνε κοίταζε τα αστέρια στον ουρανό που έμοιαζαν με λαμπερά πετράδια και έψαχνε να βρει την απάντηση όμως απάντηση δεν έβρισκε.

Ο καιρός περνούσε πότε με λύπες και πότε με χαρές, ο βασιλιάς κυβερνούσε ουνέτα με δικαιοσύνη προσπαθώντας να μοιράζει ίσα τα αγαθά σε όλους τους υπηκόους του. Πέρασαν τα χρόνια, γέρασε και μια βραδιά εκεί που κοιτούσε τον ουρανό είδε ένα λαμπερό άστρο. Ήταν τόσο μεγάλο και φωτεινό που πρώτη φορά στη ζωή του είχε δει, κάτι τέτοιο. Του έκανε μεγάλη εντύπωση που το κοιτούσε για ώρες. Μετά πήγε στη βιβλιοθήκη και άρχισε να ψάχνει στα παλιά βιβλία. Έψαχνε - έψαχνε και στο τέλος βρήκε ένα βιβλίο που έγραφε πως σαν γεννηθεί ένα βρέφος που θα είναι ο Υιός του Θεού θα εμφανιστεί στον ουρανό ένα μεγάλο άστρο να τον προσκυνήσει. Αμέσως πήρε την απόφαση να ακολουθήσει το άστρο και να βρει το βρέφος. Το άλλο πρώι μελέσε τους υπηκόους του και τους είπε ότι ξεκινάει για ένα μακρινό ταξίδι. Στη θέση του έβαλε βασιλιά το γιο του που ήταν καλός και δίκαιος σαν και αυτόν και το επόμενο πρώι μελέσε.

Ταξίδευε μέρες και μερες, πάνω στη καμήλα του και πάντα ακολουθώσε το άστρο. Ένα πρώι εκεί που ήταν σε μια όαση και πότιζε τη καμήλα του είδε από μακριά δύο άρχοντες να έρχονται προς το μέρος του. Σαν έφτασαν κοντά τους ρώτησε που πήγαιναν και αυτοί του είπαν ότι ακολούθουσαν ένα άστρο. Χωρίς να χάσει καιρό τους είπε πως και

αυτός το άστρο ακολουθούσε και συμφώνησαν να ταξιδέψουν όλοι μαζί.

Μετά από ένα μεγάλο και μακρινό ταξίδι στο τέλος έφτασαν σε ένα μέρος που λεγόταν Βηθλεέμ. Κόσμος πολύς ήταν εκεί γιατί υπήρχε διαταγή από τους Ρωμαίους να γίνει απογραφή. Εκτός από τους κατοίκους είχαν καταφθάσει και άλλοι άνθρωποι από άλλα μέρη αλλά είχαν γεννηθεί στη Βηθλεέμ για να απογραφούν. Όλα τα σπίτια ήταν γεμάτα κόσμο και δεν υπήρχε ούτε ένα τόσο δα μέρος για να ξεκουραστούν. Το άστρο έστεκε επάνω από τη πόλη. Κάποια στιγμή κατέβηκε και κάθισε επάνω σε ένα λόφο. Τρέξανε τότε προς τα εκεί και είδαν το άστρο επάνω από μια σπηλιά και από τη γη ως τον ουρανό να υπάρχει μια φωτεινή σκάλα με λευκοντυμένους αγγέλους που έφαλλαν μελωδικά.

Δόξα εν υψίστοις Θεώ
Και επί γης ειρήνη
Εν ανθρώποις ευδοκία.

Προχώρησαν μέσα στη ταπεινή σπηλιά και μια απέραντη γαλήνη σκέπασε τη καρδιά τους. Στο κέντρο της σπηλιάς υπήρχε μια φάτνη με ένα βρέφος. Το πρόσωπο του έλαμπε σαν τον ήλιο. Δίπλα η μητέρα του το πρόσεχε και το κοιτούσε γλυκά. Πιο πέρα ο πατέρας του, τους παράστεκε. Τα ζώα έρχονταν κοντά στη φάτνη και με τις ανάσες τους το ζέσταιναν. Οι τρεις άρχοντες πλησιάσαν το βρέφος προσφέροντας δώρα χρυσό, σμύρνα και λιβάνι. Στο μικρό βρέφος η σοφία τους είχε αναγνωρίσει τον Υιό Του Θεού. Του έφεραν χρυσό γιατί ήταν βασιλιάς, σμύρνα γιατί ήταν λυτρωτής και λιβάνι γιατί ήταν Θεός. Καθώς γονάτισαν και άφησαν τα δώρα ο γέρος βασιλιάς κοίταξε το βρέφος που του χαρογέλασε γλυκά και στα μάτια του είδε όλες τις απαντήσεις που έψαχνε. Η καρδιά του γέμισε με μια ανείπωτη ευτυχία. Μέσα στα μάτια του είδε τόση αγάπη που έφτανε για να σβήσει όλα τα άσχημα αυτού του κόσμου. Ήταν ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ και το δικό του χέρι τα είχε δημιουργήσει όλα.

Της ποιήτριας και συγραφέως
Ευγενίας Βουτσινά Βασιλειάδου

Το Διοικητικό Συμβούλιο
των Συλλόγων ΔΗΜΟΦΩΝ
και η συντακτική ομάδα των
ομώνυμων περιοδικού
σας εύχεται
ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ
ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ &
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ ΤΟ 2009

Στο παρόν τεύχος παρουσιάζουμε βιβλία που ως προς τη θεματολογία τους θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν κοινωνικά. Αναφέρονται στην κοινωνική ζωή, στις κοινωνικές σχέσεις του ατόμου και το ρόλο αυτών των σχέσεων στη διαμόρφωση των στοιχείων της προσωπικότητάς του, στην ευτυχία και στην ψυχική του υγεία κ. ο. κ. Ο Β. Δ. Αναγνωστόπουλος σχετικά με τα έργα με κοινωνικό περιεχόμενο σημειώνει ότι έχουν θέμα ελεύθερο, εντοπίζουν προβλήματα, αξίες ζωής, προβάλλουν πρότυπα ήθους, περνούν το γενικότερο κοινωνικό και πολιτιστικό κλίμα της εποχής τους, τα όνειρα, τα παιχνίδια, τις προσδοκίες και τη ζωή των παιδιών στην οικογένεια, το σχολείο και το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον τους¹. Η προτίμηση των σύγχρονων συγγραφέων παιδικής λογοτεχνίας στα κοινωνικά και πολιτικά ζητήματα ερμηνεύεται ως αποτέλεσμα των συμπερασμάτων της ψυχοκοινωνιολογίας και ψυχοπαιδαγωγικής για την αυτονομία του παιδιού, στο οποίο οφείλουμε κατά συνέπεια να δημιουργήσουμε το αίσθημα της ευθύνης, φέρνοντάς το σε επαφή με τη γύρω του κοινωνική, ιδεολογική και πολιτική πραγματικότητα². Πριν προχωρήσουμε στην παρουσίαση των συγκεκριμένων έργων, κρίνουμε σκόπιμο να επισημάνουμε τη σπουδαιότερά τους ειδικότερα για τα παιδιά της προσχολικής και της πρώτης σχολικής ηλικίας, τα οποία κατά τη χρονική αυτή περίοδο της ζωής τους κοινωνικοποιούνται και αναπτύσσουν τις μελλοντικές στάσεις και κοινωνικές συμπεριφορές τους.

35. Κωνσταντίνας Αρμενιάκου, "Η κυρά Δημοκρατία" (εκδ. Κέδρος): Αφενός η προσωποποίηση των δύο καθεστώτων, της δημοκρατίας και της δικτατορίας, και αφετέρου η αντίθεση στον τρόπο ζωής που υπαγορεύει το καθένα, είναι οι τεχνικές που επιλέγει η συγγραφέας για να τα προσεγγίσει αφηγηματικά, προκειμένου να καταστήσει ευδιάκριτα τα χαρακτηριστικά τους στο μικρό αναγνώστη, που του λείπει η εμπειρία και η ιστορική γνώση. Από την εξέλιξη της πλοκής προκύπτουν αβίαστα οι αξίες της αγωνιστικότητας, της συλλογικότητας και της ελευθερίας. Επιπλέον ο πρωταρχικός ρόλος του παιδιού-ήρωα στην αποκατάσταση της δημοκρατίας έχει ως αποτέλεσμα την τόνωση της αυτοπεποίθησης των συνομηλίκων του αναγνωστών. Η αίσια έκβαση και η πανηγυρική ατμόσφαιρα προσιδιάζουν απόλυτα στην αισιοδοξία και τη χαρά που διακρίνει την παιδική φύση.

36. Ζωής Βαλάση, "Το ψηλότερο μπαλκόνι του κόσμου" (εκδ. Ελληνικά Γράμματα): Στο κείμενο διακρίνονται το ύφος και τα χαρακτηριστικά των λαϊκών παραμυθιών. Ολόκληρη δε η εξέλιξη της πλοκής βασίζεται σε μια έμμετρη φράση-κλειδί, που επαναλαμβάνεται σε τέσσερις παραλλαγές και ωθεί τον κύριο ήρωα στις επιλογές, τις αποφάσεις και τις δραστηριότητές του. Τα χαρακτηριστικά του εν λόγω κεντρικού αφηγηματικού προσώπου αποδίδονται με ιδιαίτερη δεξιοτεχνία, οπότε ο αναγνώστης αποκτά σαφή εικόνα για κείνον. Τελικά παρά την εξουσία που ασκεί στους γύρω του, εξελίσσεται σε πρόσωπο τραγικού. Ο δύσκολος, κοπιαστικός κι επικίνδυνος αγώνας του να ανέβει τόσο πολύ ψηλά που όλοι να τον θαυμάζουν, έχει ως αποτέλεσμα όχι μόνον να τον έχουν στο μεταξύ όλοι ξεχάσει αλλά και να μην κατορθώσει να επιτύχει το στόχο του, αφού ψηλότερα από κείνον βρίσκεται ένα χελιδόνι που έχει φτιάξει τη φωλιά του στη στέγη του πανύψηλου πύργου του. Έτσι το βαρύτατο τίμημα της μοναξιάς συνδυάζεται με την απογοήτευση. Η αλληγορική αυτή ιστορία υποβάλλει στους μικρούς αναγνώστες τη ματαιότητα της επιδιώξεις δύναμης και αξιωμάτων και την αντίληψη ότι όλα τα επιτεύγματα είναι πρόσκαιρα.

37. Βάσως Γιαρένη - Φίλιππου Μανδηλαρά, "Η Φεγγαρόσουπα" (εκδ. Πατάκη): Ο αφηγητής του κειμένου, χρησιμοποιώντας το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο, απευθύνεται στους αναγνώστες και τους καλεί να τον ακολουθήσουν μέσα στο κάστρο όπου εκτυλίσσεται η ιστορία. Οι τέσσερις ήρωες, ο μάγος, ο μπάτλερ και τα άσχημα, μικρόσωμα πλάσματα του πηγαδιού, γίνονται συμπαθή στον αναγνώστη ακριβώς επειδή χαρακτηρίζονται από αφέλεια. Ο μάγος ειδικότερα είναι ανίκανος και ανίσχυρος. Από όλες του τις πράξεις και τις επιλογές προκύπτει το χιούμορ. Αξιοσημείωτο στοιχείο της αφήγησης είναι αφενός η συνεχής δημιουργία προσδοκιών, που αναβάλλεται διαρκώς η επαλήθευσή τους, με συνέπεια την κλιμάκωση του αναγνωστικού ενδιαφέροντος. Αφετέρου η αισιοδοξία, καθώς ο μπάτλερ βρήκε επιτέλους στο ζευγάρι των μικρόσωμων πλασμάτων αυτό που πάντα επιθυμούσε, δηλαδή το κοινό που απολάμβανε και θαύμαζε το τραγούδι του. Τα δε πλάσματα που εξαιτίας της ασχήμιας τους ζούσαν έως τότε στο σκοτεινό πηγάδι, στο πρόσωπο του μπάτλερ συνάντησαν την κοινωνική αναγνώριση. Η αμοιβαία αποδοχή στήριξε και έφερε την ισορροπία στη ζωή και των τριών παραπάνω προσώπων. Απ' το αίσιο τέλος του έργου δεν λείπει ο ρεαλισμός. Αν και οι αφηγηματικοί ήρωες δεν κατόρθωσαν να μεταμορφωθούν πραγματικά τρώγοντας τη φεγγαρόσουπα, ωστόσο άλλαξε η αυτοεκτίμηση και η διάθεσή τους. Επιπλέον στο έργο κυρίαρχος αναδεικνύεται ο ρόλος της φαντασίας. Τα δύο παράξενα πλάσματα δυσκολεύονται ν' αποφασίσουν αν πρέπει, προκειμένου να γίνουν όμορφα, να παραδώσουν τα σκουπίδια του μάγου που τα θεωρούν θησαυρούς, γιατί δεν αντέχουν ν' απαρνηθούν τα φανταστικά τους ταξίδια.

38. Μάρως Σφακιανοπούλου, "Άπο την καλή κι από την ανάποδη" (εκδ. Ταξιδευτής): Πρόκειται για μια πολύ διασκεδαστική, ευφάνταστη ιστορία, με φιλοσοφική, κοινωνική και ψυχολογική διάσταση. Μέσα από το χιούμορ και την πρωτοτυπία γίνεται προσιτή στα παιδιά η άποψη ότι πολύ βασικό ρόλο στην απόκτηση της ευτυχίας παίζει η επιλογή και η απόφαση του ίδιου του ατόμου. Η αισιόδοξη αυτή θεώρηση ταιριάζει απόλυτα στην παιδική φύση. Σημαντικό πλεονέκτημα του βιβλίου συνιστά ο τρόπος που είναι γραμμένο, από την καλή και από την ανάποδη, όπως αναφέρει ο τίτλος του. Το έργο μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ερέθισμα της φαντασίας του παιδιού-αναγνώστη, που θα δοκιμάσει να αφηγηθεί «από την ανάποδη» οποιαδήποτε λογοτεχνική ιστορία ή καθημερινό επεισόδιο.

¹ Β. Δ. Αναγνωστόπουλος, Τάσεις και εξελίξεις της Παιδικής Λογοτεχνίας στη δεκαετία 1970 - 1980. Οι εκδόσεις των φίλων, Αθήνα, 1987, σσ. 109, 136.

² Ηρακλή Εμμ. Καλλέργη, Προσεγγίσεις στην Παιδική Λογοτεχνία, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα, 1995, σσ. 91-92.

39. Ντορίνας Παπαλιού, "Όταν ο Ζορό έφαγε την έκθεσή μου" (εκδ. Παπαδόπουλος): Πρόκειται για κείμενο χαριτωμένο, πρωτότυπο και ρεαλιστικό. Κύριος ήρωας του είναι ένα παιδί που χρησιμοποιεί μια ευφάνταστη ιστορία για να δικαιολογηθεί στη δασκάλα του, επειδή δεν είχε ετοιμάσει κάποια εργασία. Ο εύστοχος χειρισμός της δασκάλας, που μαρτυρεί ότι είναι ιδιαίτερα ευφήμης και γνωρίζει άριστα την παιδική ψυχολογία, εκπλήσσει ευχάριστα το μικρό αναγνώστη.

Ακολουθούν έργα επίσης κοινωνικά που κάποια ή όλα τα αφηγηματικά τους πρόσωπα είναι ζώα.

40. Γιολάντας Πατεράκη, "Παραμυθένιο παραμύθι και του ρεβιθιού ρεβίθι" (εκδ. Πορτοκάλι): Το έργο αναφέρεται στο υπαρξιακό άγχος και συνδυάζει το χιούμορ και την περιπέτεια. Η ευφύής μαίμου που θεραπεύει το βασιλιά είναι το αφηγηματικό τέχνασμα μέσα από το οποίο υποβάλλεται η αντίληψη ότι ο ήρωας είναι "κατά φαντασίαν" ασθενής και μόνον η δική του βούληση μπορεί να τον θεραπεύσει.

41. Μαρίας Ολυμπίου, "Τιατί οι κότες δεν πετάνε?": Η ηρωίδα-κοτούλα αναρωτιέται γιατί οι κότες έχουν φτερά, αφού δεν πετάνε. Η απάντηση ότι τα χρειάζονται για να μπορούν να αγκαλιάζουν τα μικρά τους, είναι εμπνευσμένη και απροσδόκητη και συναρπάζει το μικρό αναγνώστη. Το ανήσυχο πνεύμα της ηρωίδας-κοτούλας αποδίδεται θαυμάσια όταν αφού επιτέλους λύνεται η προηγούμενη απορία της, στη συγχεια αναρωτιέται γιατί κακαρίζουν και δεν κελαηδούν. Στο βιβλίο ο λόγος ρέει αβίαστα και κυριαρχεί το χιούμορ.

42. Ρένας Ρώσση - Ζαΐρη, "Το ψαράκι που μπορούσε να ευχηθεί" (εκδ. Ψυχογιός): Το ψαράκι με το όνομα Κόλι αποκτά τη δυνατότητα να εκπληρώνονται όλες οι επιθυμίες του. Καθώς όμως κάνει κακή χρήση αυτής του της δυνατότητας, προκαλεί πλήθος προβλημάτων σε ολόκληρο τον θαλάσσιο κόσμο. Έτσι το παιδί-αναγνώστης αντιλαμβάνεται ότι ο υπερκαταναλωτισμός έχει καταστροφική επίδραση όχι μόνον σε ατομικό αλλά και σε κοινωνικό επίπεδο. Το κείμενο διακρίνεται για την αφηγηματική αρτιότητά του, που συνίσταται στην περιεκτικότητα και τη λιτότητα του λόγου. Επίσης για την αναγνωρισιμότητα των χαρακτήρων και το χιουμοριστικό τόνο του.

43. Πέτρου Σπιεντζή, "Άπό τη μεριά των δελφινιών" (εκδ. Πατάκης): Στην κοινωνία των δελφινιών αναφέρεται το συγκεκριμένο βιβλίο. Επικεντρώνεται σε ένα κοπάδι που ζει στην περιοχή του Αιγαίου. Χρησιμοποιούνται πολεμικοί όροι, καθώς η καθημερινότητα των δελφινιών παρουσιάζεται σαν συναρπαστική περιπέτεια. Η γενναία μάχη τους ενάντια σε έναν φονικό καρχαρία, προς όφελος ολόκληρου του θαλάσσιου κόσμου, η εκπαίδευσή τους, η φιλική στάση τους απέναντι στους ανθρώπους παρά την εχθρότητα που οι τελευταίοι επιδεικνύουν, συνιστούν για το παιδί - αναγνώστη πολύτιμα βιώματα. Τα δελφίνια που αναζητούν και βρίσκουν το κλειδί της καρδιάς τους, γίνονται ελκυστικά λογοτεχνικά πρότυπα ενώ ειδικότερα η Θύσσα που παρακινεί τον Άγα σ' αυτήν την αναζήτηση, θα μπορούσε να παραληλιστεί με έναν σπουδαίο κλασικό φιλόσοφο. Καθώς η αφήγηση εστιάζεται στον εσωτερικό κόσμο των δελφινιών, γίνονται αναφορές σε διάφορους κλασικούς μύθους με θέμα τα πανέμορφα κήτη. Η αφηγηματική ικανότητα, η έμπνευση και οι γνώσεις του συγγραφέα είναι αναμφισβήτητα. Επισημαίνουμε επίσης την εικονοπλαστική δύναμη του κειμένου και τις διαχρονικές, πολιτισμικές αξεις που υποβάλλει.

44. Γλυκερίας Γκρέκου, "Το θυμωμένο αρκουδάκι" (εκδ. Πορτοκάλι): Το έργο αναφέρεται στην παιδική επιθετικότητα. Σε αυτό το ρεαλισμός συνυπάρχει με την αισιοδοξία, καθώς μαγικά συμβαίνει η μεταμόρφωση του μικρού αρκούδου όταν εκτονώνει το θυμό του παιζόντας τύμπανο. Σε αυτήν την απασχόληση, αυτό το νέο πεδίο δράσης, διοχετεύει την ενέργεια του και όλοι πια τον αντιμετωπίζουν θετικά. ●

ΕΥΩΝΥΜΟ
cafe

ΒΑΣ. ΛΑΣΚΟΥ 4. ΜΑΝΔΡΑ
ΤΗΛ. 210.55.56.328

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΕΙΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
ΜΠΑΤΑΡΙΕΣ-ΜΙΖΕΣ-ΔΥΝΑΜΟ-ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ
Τοποθετήσεις-Επισκευές
Service - Air Condition
MAN SCANIA
GIANNΗΣ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΥΝ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ ΜΑΝΔΡΑ
ΤΗΛ.: 2105551682, ΚΙΝ.: 6944-553368

ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ
ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΑ - ΕΡΓΑ

ΕΛΕΝΗ ΚΟΡΟΒΕΣΗ

Μηχανικός

Βασ. Δούκα 14, Μάνδρα
Τηλ: 55.50160

Αφοι Βρούβα Ο.Ε.
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΤΛΙΩΝ ΜΠΕΚ

BOSCH

Diesel Service

24ο ΧΛΜ Ν.Ε.Ο.Α.Κ.- ΜΑΝΔΡΑ
210.55 56 550

**σχολή
οδηγών**

Ιωάννης Δεδεηλίας

- Ερασιτεχνικά
- Μοτοσυκλέτες Α1-Α
- Επεκτάσεις Ε-Δ-ΓΕ
- Αναθεωρήσεις
- Κοινωνικά
- Κάρτα ταξί
- Διεκπεραιώσεις
- Μεταβιβάσεις

Ηρ. Πολυτεχνείου 68 - Ελευσίνα
Τηλ. 210.5540712, ΚΙΝ. 6937.028.930

Περί σκοπού & νοήματος ζωής...

Κάποιοι απ' αυτούς που το (εξουσιαστικό) "σύστημα" χαρακτηρίζει κι αποκαλεί (για ευνόητους ή μη λόγους) συλλήβδην "αναρχικούς" [καλά, δεν σας μιλώ δα και για τον... Μπακούνιν], μου χάρισε, πριν από χρόνια, γραμμένο σε κάποιο ξεχασμένο (και ίσως πια ασβεστωμένο ή γκρεμισμένο...) τοίχο, δύο (πώς να τα πεις;) "συνθήματα", κατά τη γνώμη μου εκπληκτικά (και κάθε άλλο παρά αν-αρχικά, μα ιδιαίτερα φιλοσοφημένα): **"Υπάρχει ζωή πριν απ' τον θάνατο;"** και **"Άφού δεν αυτοκτονείς, τότε γιατί δεν ζεις;"**

Αποιωπητικά... Πολλά αποιωπητικά... Και σιωπή... Άφθονη σιωπή... Με μόνωση... Για στοχασμό!.. Όλα χαρισμένα από μένα για... όλους μας... για να σκεφθούμε... Για την ακρίβεια: Για να ξανασκεφτούμε...

„Γιατί ζούμε... Τί σημαίνει (για μας) ζωή; Έχει κάποιο νόημα; Έχουμε κάποιο προορισμό;..”

Ερωτήματα που αναμφίβολα όλοι έχουμε θέσει στον εαυτό μας, και μία και δύο και περισσότερες στιγμές ή περιόδους της ζωής μας, μα πιστεύω πως είναι χρήσιμο και πρέπει (ως "χρή" και όχι ως "δει") να τα θέτουμε στον εαυτό μας και να στοχαζόμαστε επί αυτών ξανά και ξανά, σε μια συνεχή αγωνία ζωής, σαν μια επαναλαμβανόμενη (και τελικώς ζωοδότρα) πείνα ή δίψα για ζωή...

„Δεν σας έχω έτοιμο και στρωμένο το... "τραπέζι". Το αν και τι θα "φάτε" ή θα "πιείτε" είναι θέμα του καθενός. Και ευθύνη προσωπική!

[Επιτρέψτε μου, με την ευκαιρία, να παραπέμψω σε ένα ποίημα τουλάχιστον ενδιαφέρον, με τον τίτλο "Άνθρωποι", που διάβασα πριν από καιρό, και που ήδη έχω αναρτήσει στο άλλο ιστολόγιό μου (Eagle), εδώ: http://eaglestefanos.blogspot.com/2007/10/blog-post_2328.html]

Άλλος θ' ανοίξει τη βρύση και θα πιει... Άλλος θα επιλέξει "μπουκάλια εμφιαλωμένα". Άλλος ίσως πάει να σηκώσει νερό απ' το πηγάδι. Κι άλλος είναι διατεθειμένος να "πάρει τα βουνά", να πάει στα ψηλά, για να 'θρει πηγές με γάργαρο νερό... Οι, τι μπορεί να σημαίνει, συμβολικά, για τον καθένα, κάθε μία απ' αυτές τις περιπτώσεις... Και, αντίστοιχα, άλλοι θα φάνε "ψωμί και ελιά", άλλοι πλουσιοπάροχα, άλλοι θα ανοίξουν "κονσέρβα" να τραφούνε, άλλοι θα φάνε ελαφρά κι άλλοι θα βαρυστομαχίσουν κλπ. κλπ.

[Παρένθεση -χμ...- άσχετη: Αλήθεια, φίλοι μου "τρώμε για να ζούμε ή ζούμε για να τρώμε;", όπως μπορεί να ρώταγε, ίσως, ως "απορία της Παρασκευής", ο φίλος μας ο "Αντώνιος Γ"].

Δεν έχω, το λοιπόν, έτοιμες λύσεις ως απαντήσεις στον καθένα για να δώσω. **Οφελεί ο καθένας να κάνει μόνος του τις επιλογές του, μόνος του να δώσει τις απαντήσεις σ' ετούτα τα σπουδαία θέματα: Σκοπός ζωής και Νόημα ζωής.**

Και μια που ήρθε έτσι η συζήτησή μας, επιτρέψτε μου να παρατηρήσω πως αυτά τα δύο, σκοπός και νόημα (ζωής), δεν είναι, εννοιολογικά, ταυτόσημοι όροι.

Το παρακάτω επεξηγηματικό κείμενο δεν είναι δα δικό μου, μα είναι, νομίζω, αρκετά διαφωτιστικό:

"Το πρώτο βήμα είναι να διαχωρίσουμε το νόημα από το σκοπό [...]. Ας υποθέσουμε πως κάθεστε σε ένα εστιατόριο, διαβάζοντας τον κατάλογο. Ποιος είναι ο σκοπός του καταλόγου; Να σας βοηθήσει να διαλέξετε κάτι για να φάτε. Ποιο είναι το νόημα του καταλόγου;

Να σας πληροφορήσει για τις επιλογές σας. Εάν βρίσκεστε σε ένα εστιατόριο στη Γαλλία καιβδεν γνωρίζετε ούτε λέξη γαλλικά, τότε ο κατάλογος δεν έχει νόημα για εσάς, ακόμη και αν γνωρίζετε το σκοπό του. Άρα, μπορείτε να βρείτε σκοπό χωρίς νόημα. Από την άλλη, εάν πάτε σε ένα εστιατόριο και καταλαβαίνετε τον κατάλογο μια χαρά, μα βρίσκετε τις τιμές τόσο εξωφρενικές ώστε να μη θέλετε ή να μην μπορείτε να παραγγείλετε φαγητό, τότε ο κατάλογος έχει νόημα για εσάς, αλλά δεν εξυπηρετεί κανένα σκοπό. Άρα μπορείτε να βρείτε και νόημα χωρίς σκοπό. Τώρα πάλι, φανταστείτε κάποιον που δεν έχει δαναπάτει ποτέ του σε εστιατόριο και επιπλέον δεν γνωρίζει να διαβάζει. Ο κατάλογος δεν έχει νόημα και δεν θα εξυπηρετεί κανένα σκοπό για αυτόν. Τέλος, φανταστείτε ότι κατάλογος περιέχει λαχταριστές φωτογραφίες των κυρίων πιάτων, και φανταστείτε κάποιον που, αντί να παραγγείλει φαγητό, αρχίζει να τρώει τις φωτογραφίες. Αυτό το πρόσωπο θα είχε μπλέξει το νόημα με το σκοπό. Το ίδιο ισχύει όταν ταξιδεύετε με το αυτοκίνητό σας και συμβουλεύεστε τον οδικό χάρτη. Το νόημα αυτού του χάρτη είναι η αναπαράσταση της περιοχής, ενώ ο σκοπός του είναι να σας οδηγήσει στον προορισμό σας. Συνήθως δεν υποθέτει κανείς πως αν χαράξει τη διαδρομή που θέλει να ακολουθήσει, τελειώνει και το πραγματικό ταξίδι. Ξανά, έτσι θα μπερδεύαμε το νόημα με το σκοπό. Αυτή είναι ουσιαστικά η φιλοσοφική συμβουλή του Άλφρεντ Κορζίμποκι (και αργότερα του Άλαν Ουάτς), που πρειδοποίησαν ότι ο κατάλογος δεν είναι το γεύμα και ο χάρτης δεν είναι η περιοχή. Ομοίως, το νόημα δεν είναι ο σκοπός" [Λου Μαρινοφ, Πλάτωνας όχι Πρόζακ, σελ. 326-327 παρ2].

Σκοπός ζωής, λοιπόν, επανέρχομαι. Επανέρχομαι πάλι και πάλι... Εδώ και χρόνια... Για μια "ολόκληρη ζωή" ως τώρα. Και συνεχίζω... Επαναπροσδιορίζοντας κάθε τόσο τη θέση μου και την κατεύθυνσή μου...

„Έτσι ακριβώς όπως συμβαίνει και με τη σύγχρονη μόδα: τα GPS. Μόνο που για να 'ναι επιτυχημένο το παράδειγμα αυτό, η παρομοίωση, θα πρέπει να επισημάνω πως πρόκειται για πορεία [και τότε, ίδιας, έχει αδία περισσότερη το GPS..] εκτός δρόμου, έξω από την πεπατημένη... Γιατί τότε έχει περισσότερη αξία η ζωή, δταν φεύγεις απ' τις λεωφόρους και τις οδούς τις ασφαλοτσρωμένες, δταν παίρνεις τις ατραπούς, τα μονοπάτια... κι ακόμα καλύτερα, βέβαια, δταν ανοίγεις εσύ αυτά τα μονοπάτια, όταν ανακαλύπτεις κόσμους, όταν πορεύεσαι με μόνα βοηθήματα κάποιους χάρτες ή, ίσως, για περιοχές αχαρτογράφητες (πόσες μπορεί να υπάρχουν ακόμα, στην εποχή μας...), μόνο με την πυξίδα, τον ήλιο και τ' αστέρια [Μιλώντας, μάλιστα, για την εποχή μας, την διασπορική, μιλώντας δηλαδή για πορεία ανάμεσα στα άστρα, ακόμα και οι χάρτες κι οι πυξίδες και τα GPS χάνουν πανελώς την αξία τους.. και μόνα σταθερά σημεία προσανατολισμού μένουν ο ήλιος, οι πλανήτες, τα άστρα... κι αργότερα οι γαλαξίες..]

Μα... ας επανέλθουμε... Ανέκαθεν μου άρεσε..., τι λέω... ανέκαθεν το ένιωθα ως ανάγκη, να 'χω μαζί μου χάρτη και πυξίδα, για να εντοπίζω μονοπάτια, ακόμα κι αν τελικά δεν τ' ακολουθούσαν... [Ανέκαθεν, δηλαδή, διάβαζα ή ενημερωνόμουν ή συζητούσα με ανθρώπους, ακόμα και για θεωρίες που τελικά δεν ασπαζόμουν...] **Μου άρεσε να εντοπίζω πηγές, να ξεδιψάω την υπαρξιακή αγωνία μου.**

"Ο προορισμός του ανθρώπου", "Γιατί ζεις," κι άλλα παρόμοια βιβλία ήταν, μεταξύ πολλών άλλων, κάποια αναγνώσματά μου, ίδιας κατά την εφηβεία μου... [Κάτι σαν "χάρτες" και "πυξίδα" που είπα παραπάνω...] Αργότερα συνειδηποτίσα ότι κι αυτά δεν ήταν απαραίτητα: **Αρκούσε να κοιτάξω ψηλά, τον ήλιο και τ' αστέρια, για να βρω τον δρόμο και την κατεύθυνσή μου [Αρκει, βεβαίως, να μην υπήρχε, στην ψυχή μου, συννεφιάλι...]**

Σ.Γ.Λ.

<http://seagullstefanos.blogspot.com>

Η Θεοποίηση του Τίποτα

Πραγματικά ζόύμε σε μια εποχή όπου έχει θεοποιηθεί το Τίποτα και ο Κανένας... Τα παλιά χρόνια, κατασκεύαζαν χρυσά ειδώλα και τα λάτρευαν, τώρα τα ειδώλα έχουν μετακομίσει όλα σε μια οθόνη τηλεόρασης και μερικές ιλουστρασιών σελίδες... Το καταλαβαίνω αυτές τις μέρες από τις ορδές (λέμε τώρα...) των φαν του Μιχάλη Ρακιντζή που γράφουν ολόκληρα κατεβατά, όπου με αποκαλούν κακεντρεχή, κομπλεξικό, καθυστερημένο, ηλίθιο και διάφορα άλλα! (σε αυτό το σημείο να τους ευχαριστήσω πολύ! Γουστάρω να με μπινελικώνουν!).

Όλα αυτά επειδή σατίρισα αυτό που εκείνοι έχουν μετατρέψει σε ειδωλό τους... Σε άλλες χώρες (Βλ. Σκόπια) χρησιμοποιούν το σχολείο για να κάνουν προπαγάνδα και πίλον εγκεφάλου στα παιδιά, εδώ έχουμε περάσει σε άλλο στάδιο! Το μόνο που χρειάζεσαι για να ελέγχεις συνειδήσεις, είναι ένα φτιαχτό, ψευτικό ίνδαλμα! Ένα Τίποτα! Και βλέπεις μετά τα 18χρονα να στοιβάζονται σαν τα πρόβατα σε σύγχρονα μαντριά, που πλέον ονομάζονται "φαν κλαμπ". Έτοιμα να αποκεφαλίσουν όποιον τολμήσει να αγγίξει το "ειδωλό" τους...

Και δεν είναι μόνο οι ατάλαντοι και άφωνοι σε αυτή τη χώρα, αλλά και άλλοι πολύ πιο επικίνδυνοι. Τα νούμερα πάντα έβγαζαν και πάντα θα βγάζουν περισσότερα χρήματα! Γιατί; Δι-στι είναι όλα φτιαγμένα από το Τίποτα. Μόνο ασημόσκοντ και προβολείς. Οταν σβήσουν οι προβολείς, σβήνουν κι αυτοί μέσα στο σκοτάδι. Αφομοιώνονται...

Πάνε οι εποχές που τα ινδάλματα ήταν άνθρωποι που είχαν κάτι να πούνε και να προσφέρουν σε αυτή τη χώρα... Που -και τότε- την ίδια θεοποίηση απολάμβαναν από το κοινό τους, αλλά τουλάχιστον δεν ήταν Τίποτα, αλλά Κάτι! Πάνε οι εποχές που ο Έλληνας έφαγεν να βρει κάτι αξιόλογο και ποιοτικό για να ξεκουραστεί. Τώρα πια, μέσα στη μιζέρια και την κακομοιριά που (μας έχουν αναγκάσει να) ζόύμε, κάνουμε ζάπινγκ για να βρούμε κάπιον περισσότερο Καραγκιόζη από εμάς, μπας και αισθανθούμε λίγο ανώτεροι...

Και υπάρχουν πολλοί! Άγνωστοι που βγαίνουν στις κάμερες επειδή ξεφτιλίστηκαν σε ένα ριάλιτι, μοντέλα-ηθοποιοί που είναι απλώς γλυκούληδες και δεν μπορούν να αρθρώσουν τρισύλλαβες λέξεις, αποτυχημένοι τραγουδιστές που έχουν να βγάλουν σοβαρό δίσκο από τότε που αλώθηκε η Τροία, τηλεστάρετ που έκαναν καριέρα επαναλαμβάνοντας φράσεις σε σειρές του Φώσκολου, φάλτσες που σκουύζουν με τα μπούτια και τις σιλικόνες έξω και κουνιστές (σόρρου για το ρατσιστικό, αλλά άλλο να είσαι gay και άλλο να είσαι κραυγόνη) που πρέπει σώνει και καλά να μας ενδιαφέρει η βαρεμένη άποψή τους και η πιο βαρεμένη ζωή τους... Και πάνω από όλους αυτούς, τηλεοπτικές περσόνες που ανέλαβαν το ρόλο του παρουσιαστή με μόνα προσόντα το μεγάλο νούμερο στο σουτιέν και το λάγον βλέμμα...

Κι όμως, ρε παιδιά, αυτοί όλοι πουλάνε! Αυτοί αποτελούν τη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα! Θα υπήρχε ο Εθνικός Σταρ και ο μίστερ Μπούτια αν δεν πούλαγε η τρέλα στην Ελλάδα; Όχι, θα τους είχαν πλακώσει στις ροπαλιές στην πρώτη τους έξοδο...

Θα πολλαπλασιάζονταν ραγδαία οι κατινίστικες εκπομπές αν δεν είχαν κοινό να τους δίνει τηλεθέαση; Όχι, θα είχαν όλες την τύχη του Ερωτοδικείου (τότε που το trash δεν ήταν α-

κόμα μόδα και ο τηλεθεατής έδειχνε να έχει ακόμα κριτήριο) Θα ξέραμε τη Βέντη, τη Λάμπτρου και κάθε ανεκδιήγητη αν δεν προμοτάραν τα κουτσομπολίστικα; Όχι, θα έκαναν το επάγγελμα που τους αρμόζει (το ίδιο που κάνουν και τώρα, άλλωστε, αλλά το βαφτίζουν "καριέρα") Θα πάθαινε τέτοια μαλάκυνση η Έφη Θώδη, αν δεν πρόσφερε τόσα πολλά τη τηλεοπτική προβολή; Όχι! Θα έμενε στα πανηγύρια της, στα οποία ήταν και αξιοπρεπέστατη... Θα βλέπαμε κάθε λίγο και λιγάκι τον Γαλάτη να χοροπηδάει σαν τη Μικρή Λουλού στη Μύκονο; Όχι, θα παλουκωνόταν στη βίλα του και θα ησυχάζαμε... Θα ενδιαφερόταν κανείς για τα μπούτια της Μπριζολέ; Μόνο τα σκυλιά της γειτονιάς!

Δεν θα υπήρχαν ΚΑΝ αυτοί οι τύποι, αυτές οι γραφικές πρωστικότητες που πολλαπλασιάζονται καθημερινά γύρω μας, σε ανησυχητικό ρυθμό...

Και όμως, υπάρχουν! Και όχι μόνο υπάρχουν, αλλά πουλάνε! Και πουλάνε γιατί έχουν βρει το πρόσφορο έδαφος; εμάς! Από εκείνον που κάθεται και τους παρακολουθεί με τις ώρες σε κάθε εκπομπή, μέχρι εμένα που κάθομαι και τους αφιερώνω ολόκληρες εγγραφές. Από την ξανθιά σιλικονάτη που τους παίρνει "συνεντεύξεις" για να συμπληρώνει κατινο-ένσημα, μέχρι τον Λαζόπουλο που τους κάνει την τιμή να τους σατιρίζει κιόλας... (και γι' αυτό, αν το καλοσκεφτούμε, πουλάει και ο Λαζόπουλος τόσο!)

Είμαστε όλοι συνυπεύθυνοι για τη θεοποίηση του Τίποτα... Και αν οι θεοί μας είναι Τίποτα, τότε εμείς οι υποτελείς, τι είμαστε; ●

ΠΗΓΗ:
<http://peslac.pblogs.gr/2008/03/h-theopoish-toy-tipota.html>
[Από το blog "Προσοχή δαγκώνει!" του blogger "Peslac"]

[Το παραπάνω κείμενο αναρτήθηκε στις 4.3.2008 στο blog "Προσοχή δαγκώνει!" του blogger "Peslac". Αναδημοσιεύεται στο περιοδικό μας, μετά από άδεια που μας παραχώρησε ευγενικά ο συντάκτης του, τον οποίο και ευχαριστούμε γι' αυτό!]

Η αντίσταση και το λαϊκό της τραγούδι στο πέρασμα των χρόνων

["Καλύτερα να πεθαίνει κανείς στον αγώνα για την λευτεριά παρά να ζει σκλάβος".]

N. Μαριακάκης, γεωπόνος.
(εκτελέστηκε στην Καισαριανή 15.1.1944)

Mε την ευκαιρία της επετείου του εθνικού μας εορτασμού του έπους της 28ης Οκτωβρίου του 1940, αλλά και της αναγνώρισης και αποκατάστασης της σημασίας της εθνικής αντίστασης τόσο από τη Βουλή των Ελλήνων όσο και στη συνείδηση των Ελλήνων, θα αναφερθούμε στο πνεύμα της Αντίστασης. Ης Αντίστασης εναντία σε κάθε εισβολέα που θέλησε να κατακτήσει τη μικρή σε μέγεθος τούπη χώρα, αλλά πανώρα σε ψυχική δύναμη, μέσα στο πέρασμα των χρόνων. Επέτειος θα πει ασφαλώς επανάληψη, και η επανάληψη για να μη γίνεται τυπική απλή υπόμνηση ή κενή ρητορεία, πρέπει να συσχετίζεται στενά με τον Χρόνο που κυλάει στο μεταξύ. Να φωτίζεται κάθε φορά από μία νέα εστία, οργανικό δημιούργημα του ζωντανού γίγνεσθαι.

Θα περιοριστούμε όμως σ' ένα χώρο, σ' ένα θέμα που δεν έχει ακόμη, ή έστω πολύ λίγο έχει αρχίσει η έρευνά του. Στην Αντίσταση μέσα από τα λαϊκά της τραγούδια, στη σημασία και το ρόλο αυτών, τόσο στην ψυχική διάθεση των ανταρτών δύονται και στην προσφορά τους στους αγώνες της Αντίστασης, γενικότερα.

Βεβαία δεν πρόκειται με αυτό μας το κείμενο να εξαντλήσουμε το θέμα, απλώς θα το θέξουμε. Θα καταγράψουμε όμως τις αρχές πάνω στις οποίες διαμορφώθηκε και λειτουργήσε το λαϊκό τραγούδι στον αντιστασιακό χώρο.

Οι ρίζες του λαϊκού τραγουδιού γενικά χάνονται στα βάθη των αιώνων. Οι μελετητές εντοπίζουν και το ποιοτεύον την εμφάνιση του στους χρόνους του πρωτόγονου ανθρώπου. Πολύ πριν την εμφάνιση του γραπτού λόγου (1), όπου εκδηλώνεται σαν έκφραση κάποιου συναισθήματος ίσως πόνου, λύπης ή χαράς για την απόκτηση ή όχι της απαραίτητης γι' αυτούς τροφής, ίσως και της ολοκλήρωσης γενετήσιας ορμής (2) και αναγνωρίζονται ως απόλυτα δεμένα με τις ρυθμικές σωματικές κινήσεις της εργασίας ή και του χορού (3).

Με την πάροδο των χρόνων, παράλληλα με την εξέλιξη του ατόμου και αναπτύσσοντας το κοινωνικό του σύστημα σε ανώτερα επίπεδα, εξελίσσεται ταυτόχρονα και το λαϊκό τραγούδι. Περιγράφει πλέον, εκτός από τα συναισθήματα, την κοινωνική ζωή με την διάρθρωση της, τη εφαρμοζόμενα ήθη και έθιμα και άλλα, έχουμε δηλαδή, τη δημιουργία του έπους Γνωστά έπη είναι: Η Ιλιάδα και η Οδύσσεια όπου αναγνωρίζονται ως αριστουρ-

Σημειώσεις

- (1) Ακαδημία Επιστημών Ε.Σ.Σ.Δ. Ιστορία της Ελληνικής Λογοτεχνίας Μετάφραση Ανδρέας Σαραντόπουλος, τόμος Ια' (Αθήνα 1957), σ. 29-30.
- (2) Φάντης Μιχαλόπουλος: Το μουσικό συναισθήμα στην πρωτόγονη μορφή του, Αθήνα 1930, σ. 4.
- (3) Σίτιτων Κυριακίδης: Το δημοτικό τραγούδι, Αθήνα 1978, σ. 1
- (4) Ιλιάδα: Ραψωδία Σ στήx. 567-572, Οδύσσεια: Ραψωδία Κ στήx. 223-225

γήματα της παγκόσμιας λογοτεχνίας και στα οποία συναντάμε ολοζώντανες περιγραφές για το συνταγιόσιμα της δουλειάς με το τραγούδι (4).

Σύγχρονα αναφέρονται και διάφορα επαγγελματικά τραγούδια όπως των αλετρίδων (μυλωνάδων), των γελαδάρηδων, των θεριστάδων και τόσα άλλα. Οι αρχαίοι συγγραφείς αναφέρονται σ' αυτά τα τραγούδια εξηγώντας με κάποιο τρόπο και τη σημασία τους. Ο Ευριπίδης γράφει ότι το τραγούδι του αργαλειού, είναι η παρηγοριά της υφάντρας, ενώ ο Καλλίμαχος σχολιάζει τα αντίστοιχα για τους μυλωνάδες και τους νεροκουβαλητάδες. Άλλα και ο Αριστοφάνης επισημάνει τη συνήθεια του ρυθμικού τραγουδιού των κωπηλατών.

Η δημιουργία ενός λαϊκού τραγουδιού είναι πολύ απλή. Σε μια μη καθορισμένη χρονική στιγμή, ένας ανώνυμος μέσα από το πλήθος θέλοντας να εξωτερικεύει τα συναισθήματα που του δημιουργήθηκαν από κάποιο γεγονός που του έκαμε μεγάλη εντύπωση τραγούδια αυτά πάνω σε δικούς του στίχους και πιθανόν μουσικά, με ρυθμό, ανάλογα με τον ψυχισμό του και την μόρφωση του (5). Το άκουσμα αυτό είναι πιθανό να αρέσει στους γύρω του. Τότε το επαναλαμβάνει μια ομάδα, το επεξεργάζεται στα δικά της μέτρα προσαρμόζοντας το σε νέες, ίσως καταστάσεις ή γεγονότα, χωρίς όμως ποτέ ν' αναφερθεί ο δημιουργός του γιατί κανείς δεν ενδιαφέρεται να τον μάθει.

Το τραγούδι, έχει γίνει πλέον κτήμα του λαού. Είναι ένα λαϊκό τραγούδι, δεμένοι οι στίχοι και η μελωδία μαζί και έτσι επιζεί στην προφορική παράδοση.

Επειδή το λαϊκό τραγούδι εκδηλώνει και περιγράφει την λαϊκή ψυχή, και τα συναισθήματα της γι' αυτό δημιουργήθηκαν τραγούδια σ' όλα τα εξελικτικά στάδια της ανθρώπινης κοινωνίας και φυσικά τα κοινωνικά καθεστώτα, που όπως ήταν φυσικό επηρέασαν και το ίδιο το λαϊκό τραγούδι.

Η ανάγκη αυτή, η εσωτερική ενός ιδεολογικού δεσμού του λαού, ειδικότερα σε καθεστώτα κοινωνικής καταπίεσης, εκδηλώνεται με το λαϊκό τραγούδι, Ταυτόχρονα όμως αυτό κάτω από ορισμένες συνθήκες λειτουργεί και σαν όπλο.

Στη κατηγορία αυτή τοποθετείται στα νεώτερα χρόνια και ο κύκλος που τον αποτελούν τ' αγωνιστικά δημοτικά τραγούδια της εθνικής ανεξαρτησίας του 1821 τα γνωστά ως κλεφτικά, που ξεχειλίζουν από το φλογερό πάθος για λευτεριά από τον Θωμανόν καταχτή, μα και από τον ντοπιο κοτζαμπάση (6). Μάλιστα όσο πλησιάζει ο χρόνος της επανάστασης τόσο περισσότερο έντονος εμφανίζεται στις περιγραφές τους ο εθνικός απελευθερωτικός χαρακτήρας και το αίσθημα των κλεφτών και αρματολών.

Ο ιστορικός Μένδελσον Βαρτόλντι γράφει ότι "Τα κλεφτικά τραγούδια μοιάζουν με χείμαρρους αφρισμένους που έχεινονται όχι από ανθρώπινα χείλη αλλά από τους βράχους της Οίτης και του Ολύμπου".

Αυτή τη δύναμη μα και τη χρησιμότητα θα λέγαμε την αναγκαιότητα, του λαϊκού επαναστατικού πλαγιούδιού την είχε αντιληφθεί από την πρακτική του πλευρά μετά τη Γαλλική Επανάσταση ο πρωτομάρτυρας της εθνικής μας λευτεριάς Ρήγας Φεραίος, γι' αυτό τους επαναστατικούς του στίχους, τους έγραψε έχοντας κατά νου τη μελωδία της Μασσαλιώτιδας, της Καρμανιόλας κλπ. (7).

Το λαϊκό αγωνιστικό τραγούδι, συνεχίστηκε αμέσως και μετά την πολυπόθητη ελευθερία. Οι συνθήκες άλλωστε το επέβαλαν. Η απολυταρχία του Θωναρα μαζί με τη Βαρβαροκρατία ήταν η αιτία για την δημιουργία ενός νέου κύκλου τραγουδιών με θέμα τα γεγονότα του τέλους του 19ου αιώνα που έρχονται να προστεθούν στις τόσες δημιουργίες του λαϊκού μας πολιτισμού, όπως λ.χ. το γνωστό εμβατήριο.

(5) Δημ. Γιάκος: Η λαϊκή και έντεχνη ποίηση του εικοσιεύα, Αθήνα 1971, σ. 20.

(6) Καρλ Μέντελσον-Μπαρτόλντι: Επίτομη Ιστορία της Ελληνικής-Επανάστασης χεε, σ. 29

(7) Δημ. Παλαιολόγου: Οι Κοτζαμπάσηδες των Καλαβρύτων, Αθήνα 1966, σ. 20.

Κ. Βάρναλης: "Το δημοτικό τραγούδι", Εφρ. Ρίζοσπάστης 10.7.1947

(8) Δημ. Λιάτσος: Η Βαρβαροκρατία και οι αγωνιστικοί του 21 Αθήνα 1976, σ. 83.

[Έως πότε η ξένη ακρίδα
ως πότε κουφός βαυαρός
θα βιζαίνει τη δόλια πατρίδα
Σηκωθείτε αδέλφια, εμπρός (8)]

Η ανάπτυξη των μέσων επικοινωνίας η διάδοση του πολιτισμού και η κοινωνική ανάπτυξη δημιουργησαν μια αναστολή στη λειτουργία του δημοτικού τραγουδιού. Υποστρίχθηκε η άποψη ότι δεν είναι δυνατό στις σύγχρονες συνθήκες να δημιουργηθούν και να επιζήσουν λαϊκά τραγούδια (9). Όμως τα πολεμικά γεγονότα των μέσων του 20ου αιώνα κατέρριψαν αυτή θέση. Ο Κ. Δημαράς σημειώνει "στον τελευταίο πόλεμο σ' εποχή που η λειτουργία της γέννησης του δημοτικού τραγουδιού παρουσιάζει πλήθος αναστολές εφήγκαν τέτοια τραγούδια είτε με στοιχεία της μορφολογίας του δημοτικού τραγουδιού είτε πιο λόγια στη μορφή αλλά από ανόθευτη λαϊκή πηγή" και αναφέρει ως παράδειγμα, το παρακάτω που το τραγούδησε ένας αγράμματος στρατιώτης το 1940:

["Και εις την Ήπειρο εκεί
θα κάμουν θαύματα οι Γραικοί
θα δουλέψει το ντουφέκι
σα βροντή και αστροπελέκι" (10)]

Τέτοια τραγούδια και από ανόθευτη λαϊκή πηγή βγήκαν εκαποντάδες σε κάθε μερίς της πατρίδας μας, αμέσως μετά την Ιταλογερμανική φασιστική κατοχή στους χώρους όπου ήταν οι ιερές της εθνικής Αντίστασης. Το ότι η λαϊκή αυτή ποίηση δε λειτουργήσει κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να φθάσει σε μεγάλο βαθμό τελεότητας οφείλεται στα μετά την απελευθέρωση δημιουργηθέντα δραματικά γεγονότα (11). Όμως μέσα στο λαϊκό τραγούδι της Αντίστασης μετουσιώνεται μια από τις πιο μεγάλες αγωνιστικές στιγμές της ιστορίας της χώρας μας. Δικαιώνεται και καταξιώνεται ηθικά και ιστορικά το μεγάλο έργο της εθνικής Αντίστασης (12).

Ο Άγιος Θέρος γράφει: "Κάθε εθνικός αγώνας κάνει να ανθίσει το τραγούδι στα χείλη του λαού. Η ζώη των αγωνιστών, η πάλη τους οι πίκρες και τα βάσανα τους τραγουδίσονταν σε μια ακατάληπτη σύνθεση με την πίστη στο ιδανικό της λευτεριάς." (13)

Έτσι ακριβώς λειτούργησε στο λαό ο αγώνας. Μετάπλασε παλιά κλέφτικο τραγούδια, έφτιαξε καινούργια με σύγχρονες μελωδίες παράφρασε στρατιωτικά εμβατήρια, σχολικά τραγούδια για να τραγουδήσει τα εθνικοαπελευθερωτικά ίδαινα του, "... για να ζητήσουν ψυχικό έξεκουμασμα στο δρόμο του ονείρου και της ελπίδας που τόσο βοηθεί την ζωγόνηση του αισθήματος των καθ' αυτού ανθρωπίνων αξιών..." όπως γράφει μια απόφαση του Ελληνικού Διοικητικού Δικαστηρίου του νόμου 6097 που βγήκε το Φεβρουάριο του 1942 με την ευκαιρία της βράβευσης ενός ποιητή (14).

Τραγουδιούνται οι πόνοι και οι θυσίες ανδρών αλλά και γυναικών, στην προσφυγούπολη την Κοκκινιά, στην αιματοβαμμένη την Καισαριανή αλλά και στα πυρπολημένα και μαυρισμένα Καλάβρυτα, στα ψηλά βουνά μα και μέσα στα στρατόπεδα συγκέντρωσης το Χαιδάρι, τη Λάρισσα, τα Τρίκαλα. Δεν πρέπει να ξεχνούμε το ρόλο της γυναικάς, ως μάνα και σύζυγος και να μη της αποδίδουμε το μέρος που της ανήκει στο χώρο και φυσικά στην πράξη της Αντίστασης, αφού ουδέποτε δειλιάσεις και πάντοτε προσέφερε τον εαυτόν της θυσία στο εθνικό ολοκαύτωμα πολλάκις συντροφία με τα παιδιά της, υπενθυμίζοντας και ορίζοντας κάποια

τε και με το μοιρολόγι της, μοναχά το αναγκαίο αυτής της θυσίας.

Σημαντικός είναι και ο τρόπος διάδοσης του αντάρτικου τραγουδιού, όπου εκτός από την αρχέγονη εσωτερική άσβεστη δύψα του ανώνυμου ελληνικού λαού να τραγουδήσει τον αγώνα και τις θυσίες του, μεγάλο ρόλο έπαιξαν και τα τμήματα του ΕΛΑΣ, οι οργανώσεις της ΕΠΟΝ και οι διάφοροι σχηματισμοί τους με την προσπάθεια διάσωσης τους (Γενικόν Επιτελείον ΕΛΑΣ, Διαταγή 368/31-7-43), αλλά και μέσα από τις θεατρικές τους παραστάσεις.

Με τον τρόπο αυτό πολέμαγε-αντιστεκότανε ο λαός, έχοντας στα χείλη του τραγούδια, που πολλά απ' αυτά όπως έγινε γνωστό μετά την απελευθέρωση, έγιναν από γνωστούς ποιητές και συνέθεσες όπως ο Ύμνος του ΕΑΜ με στίχους και μουσική Β. Ρώτα, ο Ύμνος του ΕΛΑΣ με στίχους Σ. Μαυροειδή-Παπαδάκη και μουσική Τσάκωνα, μαζί και το τραγούδι της ΕΠΟΝ με μουσική Φ. Ανωγειανάκη (15).

Σ' όλα αυτά τα τραγούδια διακρίνουμε την πίστη στον αγώνα για εθνική λευτεριά, τις αμετρητές προσωπικές αλλά και ομαδικές θυσίες, τα κατορθώματα μα και τον δυνατό πόθο για λύτρωση του λαού από την καταπίεση και την εκμετάλλευση.

Σύγχρονα όμως στοχεύουν και στην κοινωνική αναγέννηση για να είναι άμεσος εξουσιαστής του εαυτού του. Δηλαδή προσπάθεια για μια ολοκληρωμένη Λευτεριά. Άλλωστε η λέξη Λευτεριά δεν λείπει από κανένα σχεδόν λαϊκό τραγούδι της Αντίστασης και προβάλλεται πνευματικά σ' όλες τις εννοιολογικές σημασίες ως Λευτεριά, Εθνική - κοινωνική, τελικά πανανθρώπινη. Μέσα στα 68 χρόνια που έχουν κυλήσει, έχουν πολλά, πάρα πολλά μεσολαβήσει. Ο κόσμος άλλαξε όμη, εξωτερικά και εσωτερικά. Η ψυχολογία, όσων ζήσαμε έστω και για λίγο εκείνες τις στιγμές, έχει αλλοιωθεί, είτε το συνειδητοποιούμε είτε όχι. Τα φρονήματά μας δοκιμάστηκαν, οι αντιδράσεις μας διαφοροποιήθηκαν.

Ένα ακόμη σημαντικό στοιχείο στα τραγούδια της Αντίστασης είναι ότι δεν προβάλουν, πλην από λίγες περιπτώσεις, πρόσωπα και ότι σ' όλα είναι δάχτυλο το πνεύμα της αισιοδοξίας και της ελπίδας (16).

Αυτό είναι σε λίγες γραμμές το πνεύμα και το νόημα των λαϊκών τραγουδιών της Αντίστασης μέσα από το πέρασμα των χρόνων. Τραγούδια που έγιναν από το λαό και τραγουδήθηκαν απ' αυτόν, τραγούδια που φανερώνουν το λαϊκό αίσθημα, που εμφανίζουν ανάγλυφα την λαϊκή μα και αμόλυντη ελευθερη ολληνική ψυχή μέσα στα πραγματικά γεγονότα. Ακούγοντας τα σήμερα είναι σάμπως ένα ρήγμα να μεσολάβησε, κάτι κρίσιμο, που κάνει είτε τη συνέχεια παράλογη είτε το θύριο μύθο. Και μύθο δεν λέμε εδώ το εξιδανικευτικό παραμύθι ονομάζουμε την αυνψωμένη σε τρίτη διάσταση, σε μια διάσταση ύψους, αλήθεια. Μια αλήθεια, δυστυχώς, μόνον για λόγους συναισθηματικούς ή ρωμαντικά πατριωτικούς, ή και παρηγορητικούς μονάχα, επειδή η συνέχεια τραματίσει, αδίκησε, εξέθεσε τους άμεσους προγόνους μας.

Παρόλα αυτά, είναι ανάγκη να συγκεντρωθούν και να καταγραφούν αυτά τα τραγούδια που αποτελούν μια πολύτιμη ιστορική και κοινωνική παρακαταθήκη του ελληνικού λαού. Άλλωστε κοντά είναι και η επέτειος της νεώτερης αντίστασης, της νεανικής φοιτητικής εξέγερσης ενάντια στο δικτατορικό καθεστώς των συνταγματαρχών, η επέτειος τους αγώνα της γενιάς του Πολυτεχνείου και ελπίζω ότι θα τα ξαναπούμε.

Στέλιος Μουζάκης
Ιστορικός ερευνητής πολιτισμών

(9) Τάκης Αδάμου: Λαϊκό τραγούδι της Αντίστασης, Αθήνα 1977, σ. 28.

(10) Κ. Δημαράς: Ιστορία της Νεοελληνικής λογοτεχνίας Α' (1980), σ. 28.

(11) Γ. Ζωΐδης: "Στα περιθώρια μιας συζήτησης", περιοδικό Νέος Κόσμος, τχ 4 (1962), σ. 68/444.

(12) Τάκης Αδάμου: ίδια, σ. 72.

(13) Άγιος Θέρος: Δημοτικά τραγούδια, Αθήνα 1909.

(14) Παν. Σπάλας: Το δημοτικό εργατικό τραγούδι, Αθήνα 1947, σ. κβ'

(15) Τάκης Αδάμου: ίδια, σ. 54

(16) Τάκης Αδάμου: ίδια, σ. 44

Οι ξυλογραφίες είναι από το αρχείο του Στέλιου Μουζάκη.

Ένα σύντομο ιστορικό του Παύλου Κουντουριώτη

Όπως μας είναι γνωστό οι Τούρκοι για 500 ολόκληρα χρόνια είχαν υπό την κατοχή τους τα ελληνικά νησιά του Αιγαίου πελάγους και άλλα. Όμως η Ελλάς μετά από την σκληρή καταπίεση του υπόδουλου ελληνικού λαού κατόρθωσε το 1821 να ξεσηκώσει νέους και γέρους με το σύνθημα "Ελευθερία ή Θάνατος" και μετά από ποτάμια αίματος κατόρθωσαν να ορθώσουν στα πόδια του το χαμένο υπόδουλο αρχαίο ελληνικό κράτος που τους φώτιζε και τους μάθαινε τι σημαίνει άνθρωπος και πως πρέπει να ζει ο άνθρωπος. Όμως αυτό το μικρό ελληνικό κράτος που αναστήθηκε συνέχισε τον αγώνα για την απελευθέρωση και άλλων ελληνικών πόλεων που αιμοραγούσαν καθημερινώς από τους Τούρκους. Οπότε το 1912 η τότε Ελληνική κυβέρνηση αποφάσισε να απελευθερώσει τα ελληνικά νησιά του Αιγαίου πελάγους. Και στις 5/8/1912 ο ελληνικός στόλος με αρχηγό τον ναύαρχο Κουντουριώτη φεύγει από τον Πειραιά με τις ζητωκραυγές του κόσμου και με την ευλογία της εκκλησίας, κατευθύνεται ολοταχώς προς τη Λήμνο. Ο στόλος προεύτει το βόρειο Αιγαίο με μπροστάρη το θωρηκτό Αβέρωφ και με προορισμό να συναντήσει τον τούρκικο στόλο και να ελευθερώσει τη Λήμνο. Οπότε στις 8/10/1912 ο στόλος φτάνει στη Λήμνο και προσπαθεί να έρθει εις επαφή με τις τουρκικές δυνάμεις, αλλά είχαν όλοι εξαφανιστεί και είχαν συγκεντρωθεί στο χωριό Λέρα και Μεγάλα Βράχια. Εκεί είχαν συγκεντρωθεί οι Τούρκοι πολίτες και στρατιώτες και από εκεί θα αντιμετώπιζαν την επίθεση των Ελλήνων. Όμως οι Ελληνικές δυνάμεις κύκλωσαν το νησί και τους συνέλαβαν όλους τους Τούρκους, γύρω στους 600 περίπου στρατιώτες και πολίτες. Αμέσως μετά υψώνεται η ελληνική σημαία στο φρούριο του κάστρου με επευφημίες των κατοίκων της Λήμνου και με κανονιοβολίσμους του στόλου. Το πρώιμο Ναύαρχος Παύλος Κουντουριώτης

Τηλεγράφημα στην Αθήνα.

Σήμερον 3ης πρωίας άγημα κατέλαβε αναίματος πρωτεύουσαν Λήμνου. Κάστρον κατόπιν μικράς συμπλοκής η ελληνική σημαία υψώθη εις το Διοικητήριον. Τρεις αξιωματικοί και 12 στρατιώται Τούρκοι αιχμαλωτίσθηκαν εδημοσιεύσαμε προκήρυξη κατοχής.

Υποναύαρχος Παύλος Κουντουριώτης

Εν ονόματι του Βασιλέως των Ελλήνων Γεωργίου Α ημείς ο Υποναύαρχος αρχηγός του στόλου του αιγαίου προς τους κατοίκους της νήσου Λήμνου ανακηρύσσομεν και διατάσσουμε:

1) Η νήσος Λήμνος μεθ' όλην την εν αυτής πόλεως Κωμών και συνοικισμού μετά της λιμένου και ακτήν αυτής κατελήφθη υφηγώντας και διατελεί από τώδε εις την κατοχήν μας.

2) Αι εν νήσω Θωμανικά αρχαί εκτός των υπαλλήλων της τοπικής Διοικήσεως καθαιρούται την εξουσίαν οι αυτών θα ασκεί ο Διοικητής του αγήματος της κατοχής.

Στην συνέχεια όπως μας πληροφορεί ο κύριος Θ. Γ. Μπελίτου στο βιβλίο του στο Νάο της Αγίας Τριάδος ετελέσθη δοξολογία παρουσία του γενναίου Κουντουριώτη και πλήθος κόσμου και στρατιωτών. Στο τέλος της δοξολογίας ακολούθησαν εορταστικές εκδηλώσεις σε όλα τα χωριά που κράτησαν 5 ημέρες. Ο δε

Κουντουριώτης υψώνεται στα χέρια από τους πολίτες με ζητωκραυγές, οι δε αξιωματικοί και οπλίται αγκαλιάζονται και φιλιούνται με τους πολίτες.

Αυτές οι εορταστικές εκδηλώσεις διατηρούνται μέχρι και σήμερα ακόμα στην Λήμνο και διεξάγονται κάθε χρόνο στις 15 Αυγούστου. Η αποστολή του στόλου όμως δεν τελείωσε και μετά από τα πανηγύρια επομένεται να ελευθερώσει τα υπόλοιπα νησιά. Πάρινε εντολή ο Κουντουριώτης να σπεύσει να ελευθερώσει τη Θάσο. Και στις 17/10/1912 στέλνει την μια μοίρα με συνοδεία το πλοίο "Πελού" που θα μετέφερε ένα λόχο οπλιτών για την κατάληψη της Θάσου. Και την άλλη μοίρα την στέλνει για τον Άγιο Ευστράτιο και την Ίμβρο μαζί με το Κανάρης και με το δεύτερο λόχο. Τα νησιά κατελήφθησαν χωρίς αντίσταση και στέλνει το εξής τηλεγράφημα:

Ωρα 6.30 (18/12/1912)

Κατάληψις Θάσου και Ίμβρου εγένετο και υψώθη η ελληνική σημαία. Εστάλην Κανάρης με εν τοπιλοφόρον από πρωίας προν κατάληψιν Σαμοθράκης αύριον λίαν πρωίας ανεβλήθηκε δε έλειψιν χρόνου. Και η Σαμοθράκη ελευθερώνεται στις 19/10/1912, τα Ψαρά στις 24/12/1912 και η Τένεδος στις 24/12/1912 όσο για την Τένεδο κατά τον Θ. Μπελίτου πρωτού ακόμα ελευθερωθεί από τον στόλο και κοπεί το καλώδιο επικοινωνίας με την Τουρκία έστειλε τηλεγράφημα το Υπουργείο Ναυτικού της Τουρκίας που έλεγε τα εξής:

"Σας περιμένουμε ελάτε επί τέλους". Και μετά από λίγην ώραν η Τένεδος κατελήφθη και Διοικητής τοποθετήθηκε ο Υποναύαρχος Ιωαν. Δεμέστιχας. Ο γενναίος Ναύαρχος Κουντουριώτης συνέχιζε να ξεριζώνει τους Τούρκους από τα νησιά και τώρα ήρθε η σειρά να ελευθερώσει τη Χίο και τη Λέσβο. Εκεί οι Τούρκοι είχαν οχυρωθεί καλά με αρκετά στρατεύματα και είχαν κατασκεύασει και αμυντικά έργα.

... από τον Χρήστο Ι. Στάμου

Επειδή όμως μεσολαβούσαν δένες δυνάμεις για διαπραγματεύσεις και να μην χυθεί αίμα ο Κουντουριώτης βλέποντας ότι κωλυσιεργούσαν πήρε το στόλο του με 1000 ναύτες και στεινόδει για τη Μυτιλήνη και μετά από ένα μήνα γίνεται κατάληψης της Μυτιλήνης στις 10/11/1912. Η δε Χίος κράτησε 40 ημέρες και στις 21/12/1912 απελευθερώνεται. Η δε Σάμος απελευθερώθηκε με διαπραγματεύσεις στις 1/3/1913.

Ο Κουντουριώτης παρά τον κίνδυνο της ζωής του είχε εγκατασταθεί στο Μούδρο όλο αυτό το διάστημα των επιχειρήσεων με αποτέλεσμα της ευγνωμοσύνης του ήταν η δωρεά ενός εκκλησαρίου στο Ναό της Ευαγγελιστρίας που ήταν πρόσφατα τότε χτισμένος. Σύμφωνα με πληροφορίες το σπίτι ούπου έμενε ο Κουντουριώτης υπάρχει ακόμα και βρίσκεται απέναντι από το νηώπιο πεσσόντων του Μούδρου. Και οι Μουδρινοί τιμώντας την απελευθέρωση του χωριού και του νησιού τους έστησαν την προτομή του και έδωσαν το όνομά του στο πάρκο κοντά στο λιμάνι και κάθε χρόνο τελούνται πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις με το όνομα "Κουντουριώτεια".

(Αι δύο Ναυμαχίαι 1912-1913)

Όταν ο Κουντουριώτης προσπαθούσε να καταλάβει τη Χίο το Δεκέμβριο του 1912 με 3200 στρατιώτες που κράτησε 40 ημέρες ήρθε ο τουρκικός στόλος προς βοήθεια και στύκρουεται με τον ελληνικό, ο Κουντουριώτης στέλνει το εξής τηλεγράφημα στην Αθήνα:

"Με την βοήθεια του Θεού και τας ευχάς του Βασιλέως πλέω μεθ' ορμής ακαθέκτου και με πεποιθήσιν της νίκης εναντίον του εχθρού του γένους". Ο ελληνικός στόλος πλησιάζει τον τουρκικό και αμέσως η πολεμική μηχανή του ΑΒΕΡΩΦ άρχισε να καταστρέφει ένα προς ένα τα τουρκικά πλοία και να υποχωρούν με σημαντικές απώλειες με κατεύθυνση την Προποντίδα.

Η Β' Ναυμαχία 1913

Οι Τούρκοι μετά από όλες αυτές τις παναλεθρίες δεν το έβαλαν κάτω και αποφασίζουν με στόλο ένα καταδρομικό και 11 αντιτορπιλικά να βγουν στο αιγαίο για να επανακτήσουν τα νησιά που έχασαν

Όμως ο γενναίος Παύλος Κουντουριώτης ατάραχος όπως ήτο πάντα, πληροφορείται για τον τουρκικό στόλο και ετοιμάζεται α-

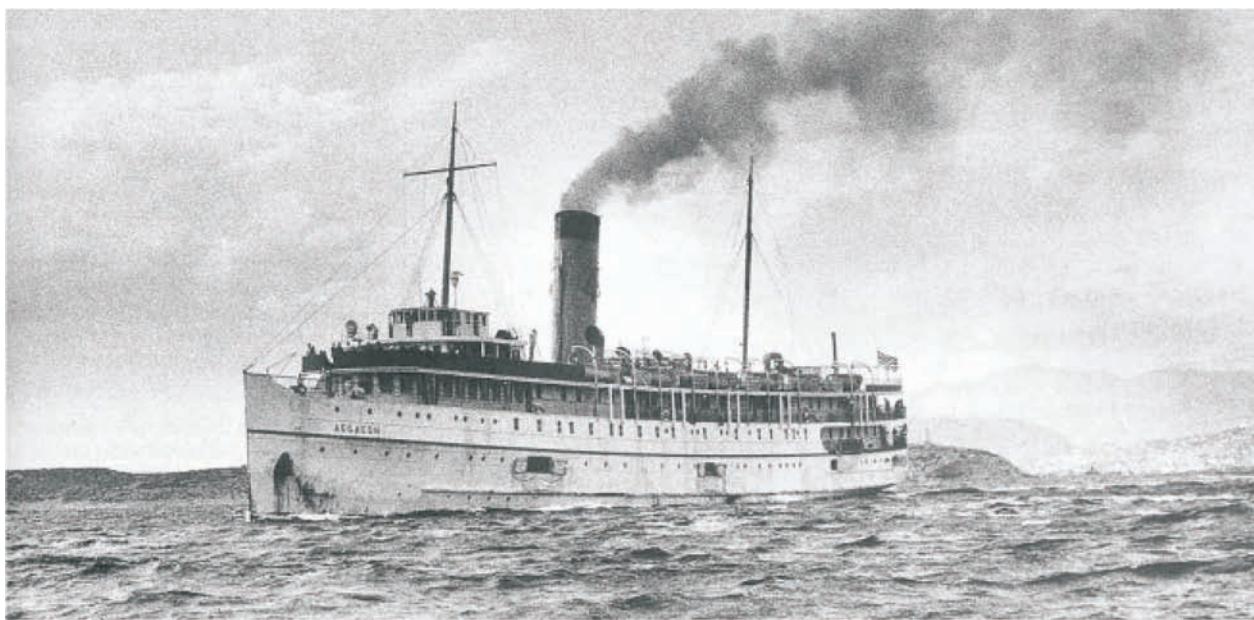
μέσως να δώσει και το τελευταίο μάθημα στους Τούρκους. Χτυπά συναγερμό στο στόλο του και διέταξε να παιζουν τα μεγάφωνα. του θυμιλικού ΑΒΕΡΩΦ το αιγαπημένο του εμβατήριο "Μαύρη είν' η νύχτα στα βουνά". Και αμέσως τηλεγραφεί στο Υπουργείο: "Άπαξ ο τουρκικός στόλος εξήλθε βαίνομεν προς συνάντησίν του" και η απάντησης ήρθε αμέσως: "Ο Θεός μαζί σας".

Ο ελληνικός στόλος πλησιάζει τον τουρκικό και άρχισαν τα τουρκικά να βάζουν πρώτα. Σε ένα λεπτό αμέσως άρχισαν να βάζουν τα ελληνικά πλοία. Το πιο γενικεύθηκε, το ένα μετά το άλλο τα τουρκικά πλοία άρχισαν να δέχονται τα πρώτα πλήγματα και μη μπορώντας να αντιδράσουν στα ελληνικά άρχισαν να υποχωρούν το ένα μετά το άλλο. Τσακισμένα από το πυροβολικό του ελληνικού στόλου και ιδιαίτερα το θωρηκτό Αβέρωφ και μέχρι να μπουν στα στενά τα πεισσότερα είχαν αποδεκατιστεί. Οι τουρκικοί απώλειες σε έμψυχο υλικό ήταν 462 νεκροί. Ήταν μια πραγματική πανωλεθρία. Στην δε Τουρκία κηρύχθηκε εθνικό πένθος και το αιγαίο χάρη στον δυναμισμό του στόλου αλλά και του Ναύαρχου Κουντουριώτη περιήλθε πλέον στους Έλληνες.

Ο Παύλος Κουντουριώτης διετέλεσε Πρόεδρος της Δημοκρατίας γεννήθηκε στην Ύδρα στις 9/4/1855 με προγονική ρίζα από τα Κούντουρα της Μάνδρας Αττικής.

Μετέσχε δε του κινήματος της Θεσσαλονίκης και ακολούθησε την πολιτική του Ελευθέρου Βενιζέλου. Τον Ιούνιο του 1917 ο Κουντουριώτης αναλαμβάνει το Υπουργείο Ναυτικού μέχρι το 1919. Μετά του θανάτου του Βασιλέως Αλεξάνδρου αναλαμβάνει την Αντιβασιλεία. Το 1920 απομακρύνεται ο Βασιλεύς Γεώργιος Β και ανέλαβεεκ νέου την Αντιβασιλείαν. Από το 1924 μέχρι το 1926 διετέρησε την προεδρίαν της Δημοκρατίας. Το 1920 του εγένετο η πρώτη απόπειρα δολοφονίας και τον Μάιο του 1829 εξελέγη τακτικός πρόεδρος της Δημοκρατίας και του εγένετο και η δεύτερη απόπειρα δολοφονίας και για λόγους υγείας παραιτήθη την 10/12/1929. Ο στρατηγός Μιλιάδης απελευθέρωσε τη Λήμνο από τους Πέρσες το 499 π.Χ. και ο Κουντουριώτης απελευθέρωσε τη Λήμνο από τους Τούρκους που είχαν για 500 χρόνια το νησί κατοχή στις 9/10/1912 οπότε δικάιως τιμάται σε ολόκληρο το νησί κατ' εμάς.

Το κείμενο είναι απόσπασμα από το βιβλίο με τίτλο "Οι Αρβανίτες στη Δυτική Αττική" του Χρήστου Ιωαν. Στάμου (σελ. 18-23)

... από την Σωτηροπούλου Μυρτώ

Ευκαιρία για να προσέξουμε την υγεία μας.

Με την επιστροφή από τις διακοπές, υπάρχουν κάποιες βασικές κινήσεις για την παρακολούθηση της υγείας μας και την πρόληψη.

Γεννητική περιοχή - ένα ευαίσθητο σημείο του σώματος. Γιατί προσοχή μετά τις διακοπές;

Η γεννητική περιοχή είναι ευάλωτη ειδικά τους καλοκαιρινούς μήνες, για λοιμώξεις, από τις πιο απλές όπως η κολπίτιδα που είναι και η πιο συχνή γυναικολογική πάθηση, ανεξαρτήτου ηλικίας, έως τις πιο σοβαρές όπως ο ίος των ανθρωπίνων κονδυλωμάτων (HPV), αποτέλεσμα σεξουαλικών επαφών χωρίς τις απαραίτητες προφυλάξεις.

Πώς θα καταλάβω ότι υπάρχει πρόβλημα;

Στην κολπίτιδα δεν είναι μόνο η σοβαρότητα της ίδιας της νόσου, όσο οι ενοχλήσεις που προκαλεί και που μπορούν να οδηγήσουν ακόμα και σε ψυχική διαταραχή. Η καθημερινή ζωή δυσκολεύεται, η αιδοιύτιδα που προκαλείται εμποδίζει καμιά φορά ακόμα και το περιπάτημα ενώ δεν αποκλείονται σοβαρά γυναικολογικά προβλήματα. Στον κόλπο υπάρχουν φυσιολογικά υγρά, που προέρχονται από βλεννώδες εκκρίσεις του τραχήλου, κολπικό επιθήλιο και εκκρίματα από τη φυσιολογική χλωρίδα. Από την άμμο, την θάλασσα ή από σεξουαλικές επαφές χωρίς προφύλαξη, μπορούν τα φυσιολογικά υγρά να μετατραπούν σε παθολογικά.

Πώς διακίνονται όμως τα φυσιολογικά υγρά από τα παθολογικά;

Η καθαρή λευκάζουσα έκκριση, με διακυμάνσεις ποιοτικές και ποσοτικές ανάλογα με τη φάση του κύκλου, διαυγής, υδαρής, πριν την ωρορρέα, είναι φυσιολογική. Αυξημένη ποσότητα υγρών, δύσοσμες εκκρίσεις, κιτρινωπές ή αιματηρές, με συνδεία συμπτωμάτων όπως κνημός (φαγούρα) στην γεννητική περιοχή, ερυθρότητα, πόνο στην επαφή, δυσουρία μας βάζουν σε υποψία ότι κάτι παθολογικό μπορεί να συμβαίνει.

Τι πρέπει να κάνω;

Η αυξημένη συχνότητα κολπίτιδων μετά τις διακοπές αναδεικνύει το μέγεθος του προβλήματος. Η γυναικολογική εξέταση από τον ειδικό και ο μικροβιολογικός έλεγχος των κολπικών υγρών καθορίζουν την αντιμετώπιση της κάθε περίπτωσης. Οι αιτίες των κολπίτιδων είναι πολλές. Οποια και να είναι η αιτία, αυτό που έχει σημασία είναι:

- * η σωστή διάγνωση και ΟΧΙ η τυφλή αγωγή
- * συνέπεια στις οδηγίες αντιμετώπισης
- * πρόληψη των λοιμώξεων όσο και των επιπλοκών μιας κολπικής λοιμώξης (ενδομητρίδας, σαλπιγγίτιδας, στείρωσης)

Μπορεί να έχω κολπίτιδα ή τραχηλίτιδα χωρίς συμπτώματα;

Για αυτό είναι απαραίτητη η γυναικολογική εξέταση και το Τεστ Παπανικολάου προληπτικά.

Τι είναι το Τεστ Παπανικολάου;

Το Παπ-τεστ είναι μια προληπτική δοκιμασία ελέγχου που ανιχνεύει με επιτυχία κύτταρα ενδεικτικά Καρκίνου του Τραχήλου της Μήτρας (ο τρίτος πιο συχνός γυναικολογικός καρκίνος), και κύτταρα που μπορεί μελλοντικά να εξελιχθούν σε καρκινικά κύτταρα. Εφευρέθηκε από τον Έλληνα Γεώργιο Παπανικολάου πριν από 50 χρόνια. Τα κύτταρα του τραχήλου της μήτρας μπορεί να εξαλλάσσονται χωρίς να υπάρχουν συμπτώ-

ματα ή πόνος. Ακόμα και μικρές αλλοιώσεις στα κύτταρα μπορεί να εξελιχθούν σε καρκίνο αν δεν αντιμετωπισθούν.

Με το Παπ-τεστ ελέγχονται επίσης το επίπεδο των ορμονών της γυναίκας φλεγμονές του τραχήλου της μήτρας (κολπίτιδες, τραχηλίτιδες) καθώς και οι αιτιολογικοί τους παράγοντες.

Είναι απαραίτητο να γίνεται, και κάθε πότε;

Δυστυχώς αν και Ελληνας, έκανε την μεγάλη αυτή ανακάλυψη της πρόληψης του Καρκίνου του Τραχήλου της Μήτρας μόνον το 20% των Ελληνίδων γυναικών ελέγχονται τακτικά με τεστ Παπανικολάου. Ο στόχος είναι η έγκαιρη ανίχνευση και έγκαιρη διάγνωση του καρκίνου σε αρχόμενο στάδιο ή σε προκαρκινικό στάδιο. Πάνω από το 80% των γυναικών, στις οποίες ο καρκίνος του τραχήλου της μήτρας διαγνώστηκε ΕΓΚΑΙΡΑ, σε ένα πρώιμο στάδιο, θεραπεύονται πλήρως.

Πι αυτό πρέπει να:

- Γίνεται τακτικό Τεστ Παπανικολάου, αμέσως με την έναρξη της σεξουαλικής ζωής.
- Γίνεται επανάληψη κάθε χρόνο, μαζί με γυναικολογική εξέταση.
- Πιθανή σύσταση γιατρού για πιο συχνό έλεγχο πρέπει να ακολουθείται πιστά.

Η σωστή λήψη έχει μεγάλη σημασία για τη σωστή διάγνωση. Ο/Η γυναικόλογος σας θα λάβει κύτταρα από την επιφάνεια του τραχήλου και από το τμήμα εκείνο το οποίο συνδέει τον τράχηλο με το σώμα της μήτρας. Η όλη διαδικασία κρατά λίγα λεπτά και με καλή συνεργασία της γυναίκας, δεν πονά καθόλου.

Που οφείλεται ο Καρκίνος του Τράχηλου της Μήτρας;

Ο Καρκίνος Τράχηλου Μήτρας οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στην ογκογόνο δράση του Ιού των Ανθρωπίνων Κονδυλωμάτων (Human Papilloma Virus -HPV), που μεταδίδεται με τη σεξουαλική επαφή. Ο εν λόγω ίος ευθύνεται και για τα κονδυλώματα του γεννητικού συστήματος. Η μόλυνση με τον ίο των κονδυλωμάτων είναι εξαιρετικά συχνή. Υπολογίζεται ότι περίπου το 75% των σεξουαλικά ενεργών γυναικών θα μολυνθούν σε κάποια στιγμή της ζωής τους.

Πώς προφύλασσομαι από τα κονδυλώματα και από τον καρκίνο του τραχήλου της μήτρας;

Η χρήση προφυλακτικού μειώνει την πιθανότητα μετάδοσης του ιού αλλά δεν την εξαλείφει. Η πρόληψη του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας και των κονδυλωμάτων μπορεί να γίνει με ένα τετραδύναμο εμβόλιο σταθερό στην ουρά της μήτρας. Πέρα όμως από αυτό τον καρκίνο, το εμβόλιο μπορεί να προλάβει και τις προκαρκινικές βλάβες του αιδοίου και του κόλπου. Η μέχρι τώρα κλινική εμπειρία δείχνει ότι είναι ασφαλές.

Ποιος πρέπει να κάνει το εμβόλιο;

Αγόρια και κορίτσια ηλικίας 9-15 ετών και γυναίκες 15-26 ετών. Μελετήθηκε και σε γυναίκες θετικές από κάποιον τύπο του Ιού των ανθρώπινων θηλωμάτων και απέδειξε ότι είναι 100% αποτελεσματικό στην πρόληψη νοσημάτων που προκαλούνται από τους υπόλοιπους τύπους του ιού που περιλαμβάνει το εμβόλιο και η γυναίκα δεν είχε προηγουμένως εκτεθεί.

"καλύτερα να προλαμβάνουμε παρά να θεραπεύουμε "

● Σωτηροπούλου - Νικάτου Μυρτώ
Μαιευτήρας Γυναικολόγος
Επιστημονικός Συνεργάτης Α Πανεπιστ. Μαιευτικής
Γυναικολογικής Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών

ΚΑΤΑΓΜΑΤΑ ΤΟΥ ΒΡΑΧΙΟΝΑ

Το οστό του βραχίονα μπορεί να σπάσει κάθετα με τον άξονά του από άμεσο χτύπημα. Είναι συνηθέστερο, ιδιαίτερα στα ηλικιωμένα άτομα, να σπάσει το βραχιόνιο οστό κάτω από την κεφαλή του, στον ώμο, συνήθως μετά από πέσμα. Επειδή αυτό είναι σταθερό κάταγμα, ο πάσχων μπορεί να αντέξει τον πόνο και να συνεχίσει να κινείται για λίγο διάστημα, χωρίς να φροντίσει το κάταγμα και χωρίς να ζητήσει ιατρική συμβούλη.

Στη διάγνωση μπορεί να υπάρχει:
- Πόνος που θα επιδεινώνεται με την κίνηση.

Μπορεί να υπάρχει:

- 1) Ευαισθησία γύρω από το μέρος που έχει υποστεί το κάταγμα.
- 2) Γρήγορο οίδημα (πρόξιμο).
- 3) Μώλωπες (μελανιές) που μπορεί να εμφανιστούν με πιο αργό ρυθμό.

Στην αγωγή που ακολουθείται προσπαθούμε να:

- 1) Να στηρίξουμε το τραυματισμένο μέλος.
- 2) Να κανονίσουμε την μεταφορά του πάσχοντος στο νοσοκομείο.

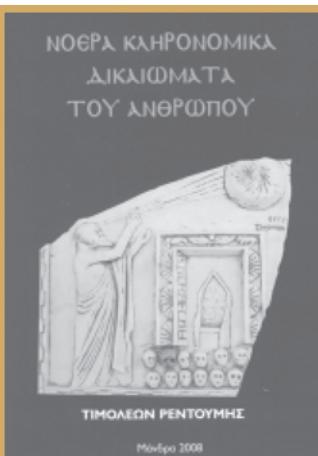
Η διαδικασία που ακολουθείται είναι:

- 1) Βάζουμε τον πάσχοντα να καθίσει. Ακουμπάμε απαλά το χτυπημένο χέρι πάνω στο στήθος του πάσχοντος στη θέση που προκαλεί λιγότερο πόνο. Ζητάμε από τον πάσχοντα να στηρίξει το χέρι του αν είναι δυνατόν.
- 2) Στηρίζουμε το μέλος με έναν επίδεσμο-αναρτήρα και επιδένουμε ένα φαρδύ επίδεσμο γύρω από το χέρι και την κοιλιά πάνω στο στήθος. Το ποθετούμε το ένα απαλό επίθεμα μεταξύ του χεριού και του στήθους και επιδένουμε με μια φαρδιά επίδεση που διπλώνει πάνω στο στήθος και τον επίδεσμο.
- 3) Οδηγούμε ή στέλνουμε τον πάσχοντα στο νοσοκομείο μεταφέροντάς τον καθισμένο.

● Δέσποινα Κονταξή
πικαθηγήτρια IEK Δράμας

στην αίθουσα τελετών του Πανεπιστημίου Αθηνών τον περασμένο φθινόπωρο παρουσία του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας. Στην εορταστική εκδήλωση ο Δήμος Μάνδρας εκπροσωπήθηκε από τον αντιδήμαρχο κο Γεώργιο Γιάννου. Το Διοικητικό Συμβούλιο ευχαριστεί θερμά τους κους Παναγιώτη Δημητρούλη, Βασίλειο Κοροπούλη, Κωνσταντίνο Κυδώνη, Παναγιώτη Παπαιωάννου και Κωνσταντίνο Παπανικολάου για την ευγενική χορηγία χάρης της οποίας έγινε δυνατή η έκδοση του ανάτυπου.

Με πρωτοβουλία του Συλλόγου ΔΗΜΟΦΩΝ εκδόθηκε σε Ανάτυπο το Θεολογικό επιστημονικό άρθρο: ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑ, ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΔΙΑΛΟΓΟ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ της κας Κωνσταντίνας Πέππα.

Το άρθρο αυτό αποτελεί μια από τις 47 Διεθνείς Μελέτες που απαρτίζουν τον τόμο με τίτλο ΕΚΚΛΗΣΙΑ - ΟΙΚΟΥΜΕΝΗ - ΠΟΛΙΤΙΚΗ, χαριστήρια στον Μητροπολίτη Ανδριανούπολεως Δαμασκηνό. Ο τόμος εκδόθηκε προς τιμή του πρώτου Μητροπολίτη Ελβετίας κ.κ. Δαμασκηνού Παπανδρέου και παρουσιάστηκε

Κυκλοφόρησε το βιβλίο του συμπολίτη μας κου Τιμολέων Ρεντούμη "Νοερά Κληρονομικά Δικαιώματα του Ανθρώπου" με ISBN 978-960-85916-6-0 αφιερωμένο στην εγγονή του Μαρία και σε όλους όσους γεννήθηκαν 21/11/2005 & 21/11/1975

Κυκλοφόρησε το βιβλίο του συμπολίτη μας κου Νικολάου Κόλλια "Κουντουριώτικα τραγούδια και γνωμικά" με ISBN 978-960-85916-7-7 το οποίο είναι εμπλουτισμένη και βελτιωμένη επανέκδοση παλαιοτέρων δημοσιευμάτων με αξιόλογο φωτογραφικό υλικό.

Ευγενία Βουτσινά - Βασιλειάδου

HΕΥΓΕΝΙΑ ΒΟΥΤΣΙΝΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ γεννήθηκε στην Πάτρα. Οι γονείς της Δημητριογεράσημος και Μαριάνθη Βουτσινά κατάγονται από την Κεφαλονιά. Τα πρώτα χρόνια της ζωής της τα έζησε στην Πάτρα. Μετέπειτα μετακόμισε με την οικογένεια της στην Αθήνα. Εκεί σπούδασε και παντρεύτηκε τον Ελευθέριο Βασιλειάδη και απέκτησαν τέσσερα παιδιά. Από πολύ νωρίς ασχολήθηκε με την ποίηση και την λογοτεχνία. Διακρίθηκε σε πολλούς διαγωνισμούς όπως το διαγωνισμό σεναρίου της εφημερίδας "ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ". Αρθρογραφεί στις εφημερίδες "ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ", "ΦΩΝΗ ΘΡΙΑΣΙΟΥ" και αλλού. Είναι τακτικό μέλος της "ΕΝΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΩΝ, ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ" και έχει διατελέσει κατά καιρούς μέλος σε γυναικείες οργανώσεις. Το βιβλίο της "Άρωμα Άλλου Καιρού" έχει τύχει καλών κριτικών από τις εφημερίδες "ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ", "ΕΘΝΟΣ" και αλλού. Σε λίγο καιρό αναμένεται να κυκλοφορήσει το δεύτερο βιβλίό της με τίτλο "ΨΑΧΝΟΝΤΑΣ ΤΑ ΣΗΜΑΔΙΑ", μια ποιητική συλλογή, όπως και παραμύθια για μικρά παιδιά.

Άρωμα άλλου καιρού

Τέσσερα κορίτσια, η Δάφνη, η Ειρήνη, η Λήδα και η Έλενα δένονται στην εφηβεία τους με την ιδανική φιλία. Καθεμιά τους έχει και τον δικό της χαρακτήρα αυτό όμως δεν τις εμποδίζει να γίνουν φίλες αγαπημένες.

"Η ΙΕΡΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ"

Καθώς περνούν τα χρόνια χάνονται και ακολουθούν ξεχωριστούς δρόμους. Όμως η φιλία τους παραμένει ζωντανή και ξαναβρίσκονται μετά από χρόνια. Μοιράζονται όσα πέρασαν στη ζωή τους, όταν η μια ήταν μακριά από την άλλη, θέλοντας να καλύψουν τα χαμένα χρόνια. Αναπολούν τα περασμένα και δίνουν όρκο να μην χωρίσουν ποτέ ξανά.

Άραγε πόσο σημάδεψε τη ζωή τους μια υιοθεσία, ένας βιασμός και μία απιστία;

Από την ποιήτρια και συγγραφέα
Ευγενία Βουτσινά - Βασιλειάδου

ποίηση

“ΘΑ ΗΘΕΛΑ”

Της ποιήτριας και συγγραφέως
Ευγενίας Βουτσινά Βασιλειάδου

Θα ήθελα να γινούσα το ρολόι σε άλλα, χρόνια και να βρεθώ εκεί στης Βηθλεέμ την ταπεινή σπηλιά το άστρο ολόλαμπρο στον ουρανό μοναδική εικόνα και η Παναγιά να έχει το Χριστό μας αγκαλιά.

Γονατιστή στο κατώφλι εκεί της ταπεινής σπηλιάς σαν το μικρό παιδί ναρθώ για να σε προσκυνήσω να σκύψω και η αγάπη μου να ξεχυθεί απ' τη καρδιά μουρτά να ήθω στα πόδια σου για να τα ακουμπήσω.

Δώρα δε θα 'χω τα χέρια μου θα είναι αδειανά σύμρνα, λιβάνι, χρυσάφι δεν έχω να σου φέρω, μα έχω μέσα μου μια φλόγα άσβηστη που με κρατά και ταπεινά αυτή για δώρο θα σου τη προσφέρω.

Η φάτην γύρω θα είναι πλημμυρισμένη από φως με φωτοστέφανο η Παναγιά μας Θεία εικόνα κρατώντας με τόση αγάπη, το νιογέννητο Χριστό τον επι γης και ουρανού Θεό μας στον αιώνα.

Στα άχυρα τριγύρω τα αθώα ζώα θα ηρεμούν με τα ζεστά τους χνώτα να ζεστάνουν τον αέρα να σκύψουνε και αυτά σαν εμένα να σε προσκυνούν και ο Ιωσήφ να σε κοιτά να κάθεται πιο πέρα.

Οι Μάγοι Βασιλιάδες που ήρθαν από μακριά ακολουθώντας το αστέρι που τους έδειχνε το δρόμο φέρνοντας λιβάνι, σύμρνα και χρυσάφι στο βασιλιά μα και Θεό που έφερε πάνω στη γη αγάπης λόγο.

Οι άγγελοι και τα άστρα σε συμφωνία μαγική, να ψάλλουν Αλληλούια να προσκυνούν το Θείο βρέφος, και να ρχονται συντροφιαστά και οι ταπεινοί βοσκοί να δούνε το μικρό Χριστό της Βηθλεέμ το μέρος,

Και εγώ που θα είμαι μπροστά στο θαύμα τόσο δα μικρό κοιτάζοντας το βρέφος που ήρθε να μας φέρει την αγάπη θα ψάλλω και η φωνή μου ως τα ουράνια θ' ακουστεί υμνώντας το μικρό Χριστό που γεννήθηκε στη Φάτη.

Ο ΔΗΜΟΦΩΝ κυκλοφορεί και διανέμεται ΔΩΡΕΑΝ.

Προαιρετικές εισφορές και χορηγίες στην τράπεζα ΠΕΙΡΑΙΩΣ λογ. 5170039501733.

Ευχαριστούμε θερμά τον Δήμο Μάνδρας για την απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου να μας χορηγήσει 3000 ευρώ με το οποίο μαζί με τις δικές σας συνδρομές μπορέσαμε να εκδώσουμε τα 4 τριμηνιαία τεύχη του 2008.

Το περιοδικό μας μπορείτε να το βρείτε:

- Στην Μάνδρα στην Δημοτική Βιβλιοθήκη και στο ΚΑΠΗ και
- Στο κατάστημα ψιλικών Αναστ. Μαρούγκα - Στρ. Νικολάου Ρόκα
- Στην Ελευσίνα από το Βιβλιοπωλείο "η Γνώση" - Εθν. Αντιστάσεως 55